Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

46-йил чиқиши
№ 94 (13.050).
23 АПРЕЛЬ 1965 йил
ЖУМА
Баҳоси 2 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ВА ВЦСПСДА

КПСС Марказий Комитети, ССР Иттифоқи Министрлар Совети ва Бутуниттифоқ Касаба Союзлари Марказий Совети «Совхозларнинг ва давлатга қарашли бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарининг раҳбар ходимлари ҳамда мутахассислари, шунингдек совхозлар трестларининг раҳбар ходимлари ва мутахассислари меҳнатига ҳақ тўлаш тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг 1961 йил 15 июндаги 542- сон қарорининг 14- банди ўзгартирилиб, шу нарса белгилаб қўйилдики, совхозларнинг ва давлатга қарашли бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарининг раҳбар ходимларига ҳамда мутахассисларига, шунингдек совхозлар трестларининг раҳбар ходимларига ва мутахассисларига мансаб окладлари (расчёт ставкалари) ой сайин тўлиқ тўлаб борилади.

Шу билан бирга, қишлоқ хўжалик маҳсулоти сотиш (етиштириш) планларини ошириб бажараётган мазкур хўжаликлар ва трестларнинг раҳбар ходимларига ҳамда мутахассисларига сотилган (етиштирилган) қишлоқ хўжалик маҳсулоти учун маҳсулот сотиш (етиштириш) планини ҳар бир процент ошириб бажариш эвазига йиллик мансаб оклади (расчёт ставкаси)нинг 0,3 проценти миқдорида қўшимча ҳақ тўлашдан иборат амалдаги тартиб сақлаб қолинади.

Совхозларни ва давлатга қарашли бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарини, уларнинг бўлимларини, фермалари ва қишлоқ хўжалик участкаларини раҳбар ходимлар ва мутахассисларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш группаларига киритиш учун асос бўладиган кўрсаткичларни, шунингдек иш ҳажмига, маълумотига ва стажига қараб, уларга мансаб окладлари белгилаб қўйиш тартибини тасдиқлаш тегишли ташкилотларга топширилди.

Республикаларнинг Министрлар Советларига, ўлка ва область ижроия комитетларига зарур бўлиб қолган тақдирда, иш ҳажмини ва шароитини ҳисобга олиб, совхозларнинг раҳбар ходимлари, мутахассислари ва бош бухгалтерларининг мансаб окладлари (расчёт ставкалари)ни маҳсулот сотишнинг ўша йилги пландаги ҳажмига мувофиқ келадиган группаларга нисбатан, белгилаб қўйилган иш ҳақи фондлари чегарасида 1-2 группага ошириш ёки камайтириш ҳуқуқи берилди. Ушбу қарорда кўзда тутилган мансаб окладлари (расчёт ставкалари) 1965 йил 1 майдан бошлаб жорий қилинади.

Совхозларнинг ва давлатга қарашли бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарининг раҳбар ходимларига ҳамда мутахассисларига қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш (етиштириш) йиллик плани ошириб бажарилганлиги учун қишлоқ хўжалик маҳсулоти сотиш планининг ҳар бир процент ошириб бажарилгани эвазига, бўлим, ферма ва қишлоқ хўжалик участкаларида эса қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш планининг ҳар бир процент ошириб бажарилгани эвазига мансаб оклади (расчёт ставкаси)нинг 10 процентгача бўлган миқдорда мукофотлар берилади.

Қишлоқ хўжалик маҳсулоти сотиш (етиштириш) йиллик плани ошириб бажарилганлиги учун тегишли мукофотлар дон ва гўшт етиштириш юзасидан белгиланган план, ихтисослаштирилган совхозларда эса бундан ташқари, асосий тармоқ маҳсулотини етиштириш юзасидан белгиланган план натура ҳолида бажарилган тақдирда тўланади.

Бўлимлар, фермалар ва қишлоқ хўжалик участкаларининг раҳбар ходимларига ҳамда мутахассисларига бўлим (ферма)да қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришга қилинадиган бевосита сарфлар тежаб қолинганлиги учун ана шу тежалган сумманинг 5 процентигача бўлган миқдорда мукофотлар тўланади. Раҳбар ходимларга ва мутахассисларга бу мукофотлар йиллик мансаб окладига пропорционал равишда ҳисоблаб ёзилади. Мазкур мукофотлар умуман совхоз бўйича план қандай бажарилганидан қатъи назар, бўлим (ферма)да қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштириш йиллик плани бажарилган тақдирда берилади.

Совхозларнинг раҳбар ходимларига ва мутахассисларига (бўлимлар, фермалар ва қишлоқ хўжалик участкаларида ишлаб турган раҳбар ходимлар ва мутахассислар бундан мустасно) пландан ташқари фойда олинганлиги учун пландан ташқари олинган фойданинг 5 процентигача бўлган миқдорда мукофот тўланади: фойда олиш планда кўзда тутилмаган хўжаликларда мукофот маҳсулот таннархини планга нисбатан камайтириш натижасида тежалган пулнинг 5 проценти миқдорида берилади. Раҳбар ходимларга ва мутахассисларга мазкур мукофотлар ҳар бир ходимнинг йиллик мансаб оклади (расчёт ставкаси)га пропорционал равишда ҳисоблаб ёзилади. Бу мукофотлар маҳсулот сотиш ва маҳсулот таннархи йиллик плани бажарилган тақдирда тўланади.

МОСКВАДА ТАНТАНАЛИ МАЖЛИС

МОСКВА, 22 апрель. (ТАСС). Бугун пойтахтда Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчиси ва раҳбари, марксизмнинг гениал назариётчиси, бутун дунё меҳнаткашларининг йўлбошчиси, устози ва дўсти Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 95 йиллигига бағишланган тантанали мажлис бўлди.

... Кечқурун соат 5. Пойтахт саноат корхоналарининг илғорлари, Москва областидаги қишлоқларнинг меҳнаткашлари, фан ва маданият арбоблари, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг жангчилари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари Кремлдаги Съездлар саройининг залига тўпланишди. Бу ерда СССРдаги дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари ҳам ҳозир бўлдилар. Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг раҳбарлари президиумга чиққанларида мажлис қатнашчилари уларни самимий кутиб оладилар. Кекса Ленин гвардиясининг вакиллари, ишлаб чиқариш новаторлари президиумда ўз ўринларини оладилар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежнев тантанали мажлисни кириш нутқи билан очди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев бундай деди: Азиз ўртоқлар!

Бундан 95 йил муқаддам Волга бўйидаги рус шаҳрида шундай бир инсон туғилдики, унинг фикрлари ва ишлари давримиз тарихий тараққиётининг бутун боришида сира ўчмайдиган из қолдирди.

Владимир Ильич Ленин инсоният ўзининг бутун тарихи давомида етиштириб берган энг улуғ революцион мутафаккирларнинг биридир. Маркс ва Энгельс ишларининг гениал давомчиси бўлган Ленин капиталистик асоратдан озод бўлиш учун, янги ижтимоий тартиб қуриш учун пролетариатнинг ҳал қилувчи синфий жанглари бошланган масъулиятли даврда илмий коммунизм назариясини ривожлантирди, конкретлаштирди ва бойитди.

Владимир Ильич Ленин революциянинг энг ўткир, энг енгилмас қуролини — шонли Коммунистик партиямизни тоблаб берди, Ленининг ўзи бизнинг партиямизни давримизнинг ақли, виждони ва номуси деб таърифлади.

Бу улуғ революцион назариячи жаҳонда биринчи зафарли социалистик революциянинг амалда йўлбошчиси бўлиб қолишдек жуда катта бахтга муяссар бўлди.

Эксплуататорлар ва золимларнинг манфур давлатини емириб ташлаш учун курашга ўзининг бутун кучини сарфлаган бу киши ғолиб ишчи ва деҳқонларнинг жаҳонда биринчи озод давлатига раҳбар бўлиб қолишга мушарраф бўлди.

Ленин социализмнинг биринчи гениал меъмори бўлди. Унинг бевосита раҳбарлигида бизнинг мамлакатимизда янги жамият қуриш бошланди. Бизнинг Коммунистик партиямиз, бизнинг улуғ совет халқимиз Лениннинг васиятларини бажариб, унинг планларида ва режаларида кўрсатиб берилган йўлдан бориб, унинг ўлмас идеяларига амал қилиб, жаҳоншумул тарихий аҳамиятга эга вазифани ҳал қилдилар — ер куррасининг олтидан бир қисмида социализм қурдилар.

Ленин байроғи остида совет халқи Улуғ Ватан уруши йилларида жаҳон империализмининг зарбдор кучларига қарши олиб борилган ҳал қилувчи жангларда ғалаба қозониб, Лениннинг асосий меросини — Октябрь ғалабаларини сақлаб қолди.

Бизнинг халқимиз Ленин кўрсатиб берган йўлдан бориб, ўз Коммунистик партиясининг раҳбарлигида коммунистик қурилиш улуғвор вазифасини бажаришга киришди.

Европа ва Осиёдаги кўпгина мамлакатларнинг халқлари Лениннинг улуғ идеяларидан руҳланиб, Ленин байроғи остида социалистик революция қилдилар ва шу тариқа, ер юзида социалистик давлатларнинг қудратли ҳамдўстлиги вужудга келди.

Ғарбий ярим шарда социализмнинг биринчи форпости бўлган революцион Куба ғалабаларини Ленин фикрининг нури ёритиб турибди.

Африкада мустамлакачиликни улоқтириб ташлаган ва ўзларининг янги турмушлари учун йўл очаётган кўпгина мамлакатларнинг халқлари бугунги кунда Лениннинг ўлмас таълимотидан маслаҳат олмоқдалар ва шу таълимотга амал қилмоқдалар.

Миллий озодлик учун, ўз эркинлиги учун, янги турмуш учун, мустамлакачиларга қарши, империалистик агрессорларга қарши шиддатли курашда бугун ўз қонини тўкаётган озодлик буюк армиясининг қўрқмас жангчиларини Ленин идеялари, Лениннинг номи қаҳрамонона шижоатлар кўрсатишга илҳомлантирмоқда.

Ленин таълимотига содиқлик шундай бақувват негиздирки, бу негиз бутун дунёдаги коммунистларнинг улуғ армиясини планетамизда социализм ва коммунизм ишининг тўла ғалабаси учун олиб бораётган олижаноб курашида уларни бирлаштириб, жипслаштириб, олға бошлаб бормоқда.

Шу сабабли ер юзидаги юз миллионлаб, миллиардлаб одамлар учун жаҳонда Владимир Ильич Ленин номидан кўра қадрлироқ ном йўқ.

Шу сабабли зулмдан, эксплуатациядан, мустамлакачиларнинг йиртқичликларидан ва империалистик агрессорларнинг жиноятларидан нафратланаётган кишиларнинг ҳаммаси, озодлик, тинчлик ва халқлар бахт-саодати ишини қадрлаётган кишиларнинг ҳаммаси, ер юзидаги соф виждонли кишиларнинг ҳаммаси В. И. Ленин туғилган кунни, уни эслаш кунини совет кишилари билан бирга байрам қилмоқдалар.

Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 95 йиллигига бағишланган тантанали мажлисни очиқ деб эълон қилишга рухсат этгайсиз, ўртоқлар.

КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари П. Н. Демичев «Ленинизм — партия сиёсатининг илмий негизи» тўғрисида доклад қилди.

Доклад тамом бўлди. Ўртоқ Л. И. Брежнев тантанали йиғилишни ёпиқ деб эълон қилади. Йиғилиш қатнашчилари баланд руҳ билан партия гимни «Интернационал»ни айтадилар.

* * *

В. И. Ленин туғилган куннинг 95 йиллигига бағишланган тантанали мажлислар Ленинград, Олмаота, Вильнюс, Фрунзе, Ереван, Ашхобод, Таллинда, Ильич туғилиб ўсган Ульяновскда ва мамлакатнинг бошқа шаҳарларида ҳам бўлиб ўтди. (ТАСС).

ЛЕНИНИЗМ—ПАРТИЯ СИЁСАТИНИНГ ИЛМИЙ НЕГИЗИ

В. И. Ленин туғилган куннинг 95 йиллигига бағишланиб Москвада ўтказилган тантанали мажлисда ўртоқ П. Н. ДЕМИЧЕВ доклади

Ўртоқлар!

Бугун биз Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 95 йиллигини нишонламоқдамиз. Яхши традицияга кўра, шу кун бизнинг ленинчи партиямиз, бутун совет халқи унинг хотирасини қадрлаб ҳурматлайдилар, ўз ҳаётлари ва ишларини Ленин ҳаёти ва иши билан таққослайдилар, унинг идеяларига асосланиб, келажак учун мўлжалланган йўлни белгилаб оладилар.

Ленинга назар солганингда, унинг курашга бағишланган ёрқин ҳаёти ҳақиқатан нақадар кўп ва жуда катта ишларни қамраб олганига беихтиёр ҳайрон қоласан, киши. Маркс ва Энгельс таълимотини давом эттирган, биринчи зафарли социалистик революцияга бошчилик қилган, Коммунистик партия ва Совет давлатининг буюк асосчиси бўлган, пролетариат ва барча меҳнаткашлар халқаро революцион ҳаракатининг мўътабар йўлбошчиси бўлган бу инсон нақадар катта йўлни босиб ўтди. Назариячи ва сиёсатчи, олим ва амалиётчи, совет халқи курашининг, гражданлар уруши ва чет эл интервенцияси даврида совет халқи Қуролли Кучларининг раҳбари, социализм қурилишининг ташкилотчиси бўлган Ленин даҳоси кўп қиррали эди.

Айни вақтда Ленин нақадар одамохун ва расмана киши эди. Унинг чинакам камтарлиги, халқ кайфияти ва турмушини билишга муттасил интилиб келганлиги, одамларга бўлган чуқур ҳурмати, оммадан ўргана билиши ҳаммани қойил қолдирарди. У, ўзи билан ишлаётган ўртоқларининг фикрлари билан, партия коллективининг иродаси билан ҳамиша ҳисоблашарди. Ленин ўз шаънига айтиладиган хушомад сўзларни бутун жон-тани билан ёмон кўрар ва буни сира кечирмас эди. Шу нарсани эслатиб ўтиш ўринли бўладики, Ленин эллик ёшга тўлган кунда Москва активининг йиғилишида унинг юбилейини нишонлашга қарор қилинганида, у ўз шаънига айтиладиган нутқларни эшитишдан воз кечди. Ленин ўзининг нутқида кибрланиш хавфига қарши огоҳлантирди ва партияни ечилмаган вазифаларга бутун эътиборни қаратишга чақирди.

Партиямиз коммунистик қурилишнинг жуда улкан вазифаларини ҳал қилаётган ҳозирги вақтда бизда Владимир Ильич билан қайта ва қайта маслаҳатлашиб олиш, унинг васиятларини бажо келтириш эҳтиёжи борлигини айниқса ҳис қилмоқдамиз. Турмуш олдимизга қўяётган янги проблемаларни тўғри тушуниб олиш ва ҳал қилиш учун керакли калитни Лениннинг ғоявий меросидан топмоқдамиз. Ленин таълимоти — партиямиз кучининг манбаидир, коммунизм учун курашда совет халқи эришадиган ғалабаларнинг гаровидир.

ДУНЁНИ ЎЗГАРТИРУВЧИ МАРКСЧА-ЛЕНИНЧА ФАН

Ленин вафотидан кейинги ўн йиллар мобайнида инсоният турмушининг жамики соҳаларини ўз ичига олган жуда катта ўзгаришлар рўй берди. Дунё бошқача бўлиб қолди. Социализм ва коммунизм йўлидан бораётган одамлар бир миллиарддан ошиб кетди. Собиқ мустамлакалар ва ярим мустамлакалардаги халқларнинг катта кўпчилиги мустамлакачилик асоратидан қутулиб чиқди. Бу халқлар ўзларининг қадларини ростлаб олиб, янги турмуш қуришга киришдилар. Империализм ўзининг ҳукмронлик мавқеини абадий йўқотди.

Фан ва техника мисли кўрилмаган муваффақиятларга эришди. Бу соҳада чинакам революция рўй берди. Инсон атом энергиясини, ракета техникасини муваффақиятли равишда эгалламоқда, космик олисликларга йўл очмоқда. Космонавтларимиз П. И. Беляев ва А. А. Леоновнинг «Восход-2» кемасида қилган парвози, совет кишисининг юлдузлараро маконга биринчи марта чиқиши бутун ер юзидаги одамларни жуда қойил қолдирди. Эндиликда бошқа дунёларни ўзлаштиришнинг реал истиқболлари очилмоқда. Динамизм, моддий ишлаб чиқаришнинг, фан ва техниканинг ҳамма соҳаларида тубли ўзгаришлар бўлаётганлиги, социал-сиёсий турмушдаги революцион ўзгаришлар — мана шуларнинг ҳаммаси XX аср иккинчи ярмини бошқа даврлардан ажратиб турган белгилардир. Ишчилар ҳаракати олдида, бутун прогрессив инсоният олдида кўпгина янги вазифалар пайдо бўлди. Халқлар жаҳон термоядро уруши хавфига биринчи марта дуч келдилар. Жаҳон иккита социал системага ажралиб қолганлиги, илгари қул қилиниб келган, мустамлакачилик кишанларини улоқтириб ташлаган халқларнинг тарих майдонига чиққанлиги халқаро муносабатлар характерини тубдан ўзгартирди ва мураккаблаштириб юборди. Ўтмишда социал-иқтисодий ривожланишнинг турли босқичида турган мамлакатларнинг социализм йўлига тушиб олганликлари муносабати билан турмуш бир талай янги масалаларни қўйди.

Биз, коммунистлар шу билан фахрланишга ҳақлимизки, марксизм-ленинизм — кишилик жамиятининг ривожланиши тўғрисидаги мана шу бирдан-бир тўғри назария замоннинг ҳамма синовларига бардош берди, бу таълимот давр талаблари даражасида туриб келди ва шу талаблар даражасида турибди. Тарихий воқеаларнинг маъносини изоҳлашга, келажакни олдиндан айтиб қўйишга уринган сиёсий таълимотлар тарихда оз бўлган эмас. Лекин фақат марксизм-ленинизмгина жаҳоннинг ҳамма қитъаларида, жамиятнинг ҳамма кенг табақалари орасида эътироф қилиниб, ўзининг ҳаққонийлигини муттасил исботлаб келмоқда.

Маркс ва Ленин таълимоти замон талаблари даражасида бўлиб келганлигининг сири нимада? Бунинг сири шундаки, бу таълимот энг илғор, революцион синф бўлган ишчилар синфининг ғоят зарур манфаатларини ва истак-орзуларини ифодаламоқда, барча меҳнаткашлар ва мазлум халқлар ҳаётининг ва курашининг туб масалаларига тўғри жавоблар бермоқда. Бу таълимот капиталистик системани, мустамлакачиликни ва империализмни қандай қилиб тугатиш, босқинчилик урушларининг томирини қандай қилиб тугатиш, қандай қилиб социалистик революцияни амалга ошириш ҳамда эксплуатация ва зулмдан холи бўлган янги жамият қуриш йўлларини уларга кўрсатиб берди ва кўрсатиб бермоқда. Марксизм-ленинизм қариб қолаётган фан эмас, балки абадий барҳаёт, революцион, ижодкор фандир, ҳамма фанлар орасида энг замонавий фандир.

Коммунистларни кучли қилган нарса шуки, ижтимоий ривожланишнинг ҳар бир босқичида, тарихнинг ҳар бир кескин бурилишида уларнинг таълимоти янги поғонага кўтарила берди. Ленин марксизмни чуқур билиб олиб ва оппортунизм билан курашда марксизмни ҳимоя қилиб, бу таълимотни янада ривожлантирди ва назарияга ижодий муносабатда бўлишни ўз издошларига васият қилиб қолдирди.

Ленин ёзган мақолада айтилганэдики, бизнинг назариямиз «ижтимоий ҳаёт шароитининг жуда кескин ўзгаришини» ўзида акс эттирмаслиги мумкин эмас, марксизм — «қотиб қолган догма бўлмасдан, тугалланган, тайёр, ўзгармайдиган бир таълимот бўлмасдан, балки ҳаракат учун амалий қўлланма»дир (Асарлар, 17-том, 28-бет).

Ленин васиятларига асосланиб, коммунистик жамият қуриш бахтига муяссар бўлган ҳозирги коммунистлар авлоди Ленин айтган шу фикрларнинг жуда ҳаққонийлигини айниқса чуқур ҳис қилмоқда. Марксчи-ленинчилар тайёр формулаларни шунчаки такрорлай бериш билан чекланиб қололмайдилар — улардан коммунизм назариясини ва принципларини жонли воқеликка татбиқ қила билиш ҳам талаб этилади. Халқаро коммунистик ҳаракатнинг тарихий ҳужжатлари — 1957 йилги Декларация, 1960 йилги Баёнот, партиямизнинг XX ва XXII съездларида ишлаб чиқилган ҳамда КПСС Программасида ифодалаб берилган бош йўл, қардош партиялар съездларининг қарорлари ва материаллари назарияга шундай муносабатда бўлишнинг ёрқин далилидир.

Ленинизмнинг интернационал характерини бизнинг давримиз алоҳида куч билан таъкидлаб берди. Ленин даҳоси туфайли марксизм Россияда янада ривожлантирилди. У, Россиядаги ва бутун халқаро революцион ҳаракатнинг тажрибаларини умумлаштирди, Маркс таълимотини янги даврга татбиқан ижодий ривожлантирди. Шунинг учун ҳам марксизм ҳамма қитъалардаги ишчилар синфига ҳаракат учун қўлланма бўлиб қолди, социал ва миллий ривожланишнинг отashин проблемаларининг жавобларини халқлар қидираётган ва топаётган таълимот бўлиб қолди.

Ленинизм халқаро ишчилар синфининг ва бутун прогрессив инсониятнинг мулки бўлиб келди ва шундай бўлиб қолмоқда. Бизнинг партиямиз Ленин ишини изчиллик билан давом эттириб, унинг буюк таълимотига ўзини ҳеч қачон ягона ворис деб ҳисоблаган эмас. Янгидан-янги мамлакатлар ва халқлар ўз ҳаётларини Ленин режаси билан қураётганликлари бизни ғоят қувонтирмоқда. Бу эса ленинизм идеяларини ва принципларини қўллаш миқёсларини ниҳоят даражада кенгайтирмоқда, ленинизм назариясини ва практикасини бойитмоқда.

Ленинизмни ҳар бир мамлакатнинг конкрет социал ва миллий хусусиятларига мувофиқ татбиқ қилиш — революцион курашнинг, социализм ва коммунизм қурилишининг муваффақиятини таъминловчи мутлақо зарур шартдир. Лекин марксизм-ленинизм ўзининг негизи, ўзининг туб принциплари жиҳатидан яхлит ва интернационал таълимотдир. Ленинизмни монополия қилиб олиш, бу таълимотни тушунишни миллий доиралар билан чекланган тарздаги тор тушунишни ҳаммабоп ҳақиқат деб тақдим этишга интилиш учун қилинаётган ҳар қандай уринишлар асоссиздир.

Ўртоқлар!

В. И. Ленин, назарияни юксак даражага қўйиш, кундалик турмуш ҳодисаларини ва амалий фаолият натижаларини кенг назарий кўламда олиб тушуниш, сиёсатни қатъий илмий асосда ишлаб чиқиш керак, деб таълим берди. Турмуш фактларига, вужудга келган вазиятга, синфий кучларнинг нисбатига аниқ баҳо беришни, янги тенденцияларни ўз вақтида пайқаб ола билиш ва олдиндан кўра билишни шу асосда энг тўғри сиёсий йўлни ишлаб чиқа олишни Ленин чинакам илмий йўл тутиш деб билди. У, конкрет вазиятни конкрет анализ қилиш марксизмнинг жонидир, деб неча марталаб такрорлаган эди.

Бизнинг партиямиз марксизм-ленинизмни вульгарлаштиришга сира тоқат қилмайди. Партия коммунистик қурилишнинг жуда катта, энг мураккаб вазифаларини ҳал қилаётган, бутун дунёда рўй бериб турган хилма-хил ва баъзан зиддиятли жараёнлардан четда қолиш мумкин бўлмаётган ҳозирги вақтда назариядаги енгилтаклик ва беғамликка айниқса йўл қўйиб бўлмайди.

КПСС Марказий Комитетининг октябрь, ноябрь ва март Пленумлари назарий ва амалий ишга ленинча юксак талаблар билан қараш белгиси остида ўтди. Бу Пленумлар партиянинг турмушига кўпгина янгиликлар киритди ҳамда чинакам илмий, чинакам ленинча услубни тиклаб берди.

Партия хўжалик вазифаларини ва сиёсий вазифаларини ҳал қилишда зўрма-зўракилик, асоссиз йўл тутишга, марксча-ленинча назарияни бачкана тарзда тушунишга қатъиян қарши чиқди, чунки марксча-ленинча назарияни бундай тушуниш кўпинча ўтмишда ишда рўй берган қийинчиликлар ва хатоларнинг манбаи бўлди.

В. И. Ленин партияга таълим бериб айтдики:

партия ўзининг сиёсатида ва амалий ишида ҳамиша фаннинг талабларига, объектив қонунларга асосланиши, омманинг коллектив тажрибасига ва ақл-идрокига таяниши керак;

партия, мамлакат олдида пайдо бўлаётган проблемаларни ҳал қилишда пухта ўйлаб, яхши ва ёмон томонларнинг ҳаммасини ҳар тарафлама салмоқлаб, шошма-шошарлик қилмай, ишчанлик билан йўл тутиш керак;

эришилган муваффақиятлар билан кибрланмай ва мақтанчоқлик қилмай, танқидий назар билан қараб баҳо бериш, йўл қўйилган хатоларни ва камчиликларни дадиллик билан очиб ташлаш ва тузатиш керак.

Бизнинг партиямиз, унинг Марказий Комитети мана шу ленинча принципларга жуда қаттиқ риоя қилишни талаб қилиб келди ва талаб қилмоқда.

Партия партия турмушининг ленинча нормаларини амалга оширишга, коллектив раҳбарликни амалга оширишга, барча партия ташкилотларининг, барча коммунистларнинг активлигини ривожлантириш манфаатларини кўзлаб, демократик принципларга сўзда эмас, балки амалда риоя қилишга эришмоқда.

Партия ташкилотларини ишлаб чиқариш принципи деб аталган принципга кўра, саноат партия ташкилотларига ва қишлоқ хўжалик партия ташкилотларига бўлиб юбориш билан боғлиқ бўлган жиддий хатоларни КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми тузатди. Партия ташкилотларини бундай бўлиб қўйиш партия ташкилотларининг жанговарлик қобилиятини пасайтириб юборишга, хўжалик органларининг ишини партия комитетларига юклаб қўйишга олиб келди ва оқибат-натижада ишчилар синфи билан деҳқонлар иттифоқига зарар етказиши мумкин эди. Пленум қарорлари Лениннинг кўрсатмаларига тўла равишда мос бўлиб тушди, чунки Ленин хўжалик ва давлат органларига партиянинг сиёсий раҳбарлигини сусайтириб юборишга ҳам, шунингдек шу органларнинг ишини партия органларига юклаб қўйишга ҳам, шу органларнинг вазифаси бўлган конкрет ишларни ҳал қилишга бевосита аралаша беришга қарши кўп марталаб огоҳлантирган эди.

Вазифаларнинг мураккаблиги, мамлакат турмушидаги масалаларни ҳал қилишда илмий йўл тутиш жуда ҳам зарурлиги назарий фронт ходимлари олдига каттароқ талабларни қўймоқда. Улар экономика ва сиёсатнинг, фалсафа, социология, ҳуқуқ ва бошқа ижтимоий фанларнинг янги актуал проблемаларини коммунистик қурилиш практикаси билан чамбарчас боғлаб ҳал қилиб беришлари лозим.

Амалий тажрибани умумлаштириш натижаси бўлган, жонли воқеликдан келиб чиқаётган илмий хулосаларгина практикага реал ёрдам кўрсата олади. Ғоявий эътиқоднинг жуда мустаҳкамлиги, янги масалаларни қўйишдаги дадиллик, бу масалаларни турмушни ўрганиш асосида ижодий ишлаб чиқиш ҳақиқий олимларнинг ҳамиша ажралмас хислати бўлиб келган. Конъюнктура ёки бошқа вақтинча вазиятларнинг таъсирига берилиб ҳақиқатдан кўз юмиш олимга муносиб эмас. Ҳақиқатни очиш ва билиш учун, илмий иш самараларини халқ манфаатларига, тинчлик ва тараққиёт манфаатларига хизмат қилдириш учун курашаётган совет олимларини партия ва ҳукумат ҳамиша бутун чоралар билан қўллаб-қувватлай берадилар.

Партия буржуазия таъсирига қарши, сиёсатни менсимасликка қарши муросасиз курашмоқда. Партия ревизионизмга ҳам, шунингдек назарий ишни ўлдириб қўяётган догматизмга ва схоластикага ҳам қарши бўлиб, кескин кураш олиб бормоқда. Партия ижодкорлик фикрини булоқ бўлиб қайнатадиган, энг ақлли ва талантли нарсаларнинг ҳаммаси, бутун прогрессив нарсаларнинг ҳаммасини жамият томонидан эътироф қилинишига ва амалий ишларда ўз ифодасини топишига имконият берадиган вазият вужудга келтириш тўғрисида ғамхўрлик қилмоқда.

ЭКОНОМИКАГА РАҲБАРЛИК ҚИЛИШНИНГ ЛЕНИНЧА ПРИНЦИПЛАРИ

Экономикага ва партия ички масалаларига доир партия қабул қилган кейинги қарорларнинг маъносини чақиб кўрсак, партия ва давлат ташкилотларида қарор топаётган иш услубига назар солсак, шуни кўрмаслик мумкин эмаски, уларнинг ҳаммасини бирлаштириб турган умумий бир белги бор, у ҳам бўлса — халқ хўжалигига раҳбарлик қилишдан иборат жуда катта ишларнинг ҳаммасини қатъий илмий, реалистик асосда олиб боришга ҳаракат қилинмоқда.

Бизнинг мамлакатимиз социалистик қайта қуриш йўлида биринчи қадамларни қўяётган маҳалда Ленин «фан ишимизнинг бутун вужудига сингиб кетишига, турмушнинг тўла равишда ва чинакам таркибий элементига айланишига» (Асарлар 5-нашр, 45-том, 391-бет) эришмоқ керак, деб талаб қилган эди. Ленин мамлакатимизнинг ва бошқа мамлакатларнинг амалий тажрибасини синчиклаб анализ қилиб бориш ва умумлаштириш, объектив қонунларнинг талабларини, техника тараққиётининг тенденцияларини ҳисобга олиб бориш, халқ оммасининг манфаатларига мос бўлиб тушадиган ва оммага тушунарли иқтисодий сиёсатни ишлаб чиқиш керак, деб таълим берган эди.

Юксак даражада ривожланган экономика, жуда катта моддий ресурслар, кўп миллионли мутахассислар армияси ишчиларнинг малакали кадрлари бизнинг ихтиёримизда бўлган ҳозирги пайтда бу талаблар айниқса бажарилиши шарт бўлган актуал талаблардир.

Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг энг зарур вазифаларини муҳокама қилган КПСС Марказий Комитети март Пленумининг принципиал аҳамияти айниқса шундан иборатки, бу Пленум илмий жиҳатдан асосланган иқтисодий сиёсат томон муҳим бурилишни бошлаб берди.

Маълумки, узоқ вақтлардан бери қишлоқ хўжалигида жиддий қийинчиликлар тўпланаверди, бу қийинчиликлар халқ хўжалигидаги пропорцияларнинг бузилишига олиб келди. Пленум социализмнинг иқтисодий қонунларига, мамлакатнинг конкрет шароитига ва имкониятларига асосланиб, ана шу диспропорцияларни бартараф қилиш йўлларини ишлаб чиқди, колхозлар ва совхозларнинг экономикасини юксалтириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг рентабеллигини ошириш йўлларини белгилаб берди.

Пленум қарорлари қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини мустаҳкамлашни кўзда тутади. Тракторлар, автомашиналар ва бошқа техникани ишлаб чиқаришни кенгайтиришга, ерларни яхшилаш ва суғоришга давлат томонидан катта капитал маблағлар ажратилмоқда. Химияни ривожлантириш соҳасида кейинги икки йил ичида олинган тез суръатлар давом эттирилмоқда.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг харид нархлари оширилганлиги, солиқлар тўлашда тағин ҳам имтиёзли шартлар белгиланганлиги ва бошқа бир қанча чоралар маҳсулотлар етиштиришни ва реализация қилишни кенгайтиришдаги моддий манфаатдорликни оширади. Стабилли план асосида маҳсулотлар тайёрлашнинг янги тартиби қишлоқ хўжалик ходимларининг ишлаб чиқаришни муваффақиятли юксалтиришга бўлган ишончини мустаҳкамлайди.

Партия Марказий Комитети ва ҳукумат ишлаб чиққан чораларни қишлоқ меҳнаткашлари, бутун совет халқи қизғин маъқулламоқда. Март Пленумида белгилаб берилган тадбирлардан ҳар қайсисининг ўзи ҳам колхозлар ва совхозларни мустаҳкамлаш учун ҳозирнинг ўзидаёқ кўп нарса бермоқда. Лекин бунда гап шу тадбирларнинг ҳаммаси кўрилганлиги устидагина бораётгани йўқ. Балки бунда гап бизнинг қишлоқ хўжалигимизда янги вазият вужудга келтирилганлиги устида бормоқда. Энди колхозлар ва совхозлар ўзларининг ривожланишлари учун қулай иқтисодий шарт-шароитга эга бўлмоқдалар. Тўла асос билан шуни айтиш мумкинки, ҳозир ҳамма нарса одамларга боғлиқ, хўжаликни юритишдаги эпчиликка боғлиқ, меҳнатни тўғри ташкил этишга боғлиқ, маҳсулотларни тайёрлаш ва реализация қилишнинг янги системаси берадиган имкониятлардан моҳирлик билан фойдаланишга боғлиқ.

Колхозларнинг бойлигини кўпайтириш ва шу асосда колхозчиларнинг шахсий даромадини ошириш социалистик жамият манфаатларига зид бўлиб тушмайди. Аксинча, колхозлар ва совхозларнинг юксалиб боришидан, бошқа совет кишилари каби қишлоқ меҳнаткашларининг ҳам тобора яхшироқ яшайдиган бўлиб қолишларидан давлат ниҳоят даражада манфаатдордир.

Гарчи март Пленуми қишлоқ хўжалик проблемаларини муҳокама қилишга бағишланган бўлса ҳам, унинг аҳамияти шу проблемалар доирасида асло чекланиб қолгани йўқ. Пленум қарорлари мамлакат экономикасини янада кўтаришни таъминлаши лозим бўлган қарорлардир. Қишлоқ хўжалигининг аҳволини анализ қилишда реалистик йўл тутиш ва уни ривожлантиришдаги қийинчиликларни бартараф қилиш чоралари ишлаб чиқилганлиги халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида ҳам бўлган камчиликларни йўқотиш учун, экономикага раҳбарлик қилишни такомиллаштириш учун катта аҳамиятга эга.

(Охири иккинчи бетда).

ЛЕНИНИЗМ — ПАРТИЯ СИЁСАТИНИНГ ИЛМИЙ НЕГИЗИ

(Боши биринчи бетда).

Ленин яхлит план асосида иш олиб боришни фабрикалар ва заводлар, трестлар, маҳаллий бошқарув органлари коллективларининг кенг ташаббускорлиги ва активлиги билан, хўжаликка раҳбарлик қилиш соҳасида демократик централизмни изчил равишда ўтказиш билан қўшишни социализм иқтисодий системасининг имкониятларини ва афзалликларини тўла очиб берадиган йўл деб билди. Мамлакатимиздаги социалистик қурилишнинг амалий тажрибаси, шунингдек қардош мамлакатларнинг тажрибаси халқ хўжалигининг ҳар томонлама ўйлаб тузилган планининг, Ленин сўзи билан айтганда, «узоқ даврга ва жиддий муваффақият қозонишга» мўлжалланган планнинг ролини тўла равишда таъкидлади. Халқ хўжалигини ривожлантиришда тўғри пропорциялар бўлишини, энг муҳим ва истиқболи кенг тармоқларни устун даражада ўстиришни, ресурслардан мақсадга мувофиқ равишда ва самарали фойдаланишни давлат плани таъминлаб бериши лозим.

Ленин социализм шароитида хўжалик ҳисобининг аҳамиятини, шахсий моддий манфаатдорликнинг аҳамиятини очиқ кўрсатиб берди ҳамда ишлаб чиқаришни ва ижтимоий меҳнат унумдорлигини ўстиришни рағбатлантириш мақсадида нарх, кредит, фойда, мукофот сингари иқтисодий воситаларни дадиллик билан қўлланди. Биз хўжалик ҳисобидан фойдаланаётганлигимизни, ишлаб чиқаришдан фойда олаётганлигимизни баъзи буржуа пропагандистлари худди капитализмга қайтиш бўлаётгандек қилиб кўрсатмоқдалар. Ваҳолонки, шу воситаларни қўлланиш социалистик хўжаликни юритишнинг қонуний методидир, бу метод меҳнат меъёрини ва истеъмол меъёрини контроль қилиб туриш, меҳнатга яраша тақсимлаш сингари принципларга, яъни ижтимоий формация бўлган социализмнинг моҳиятига, унинг ўз вақтида Маркс кўрсатиб берган хусусиятларига мос бўлиб тушади.

Ленин таълим берган эдики, ўн миллионлаб кишиларни коммунизмга яқинлаштирмоқ учун экономикани «бевосита ғайратнинг ўзига асосланиб эмас, балки улуғ революция туғдирган ғайрат ёрдами билан, шахсий қизиқишга, шахсий манфаатдорликка, хўжалик ҳисобига асосланиб...» қуриш керак (44- том, 151-бет).

Бизнинг асримиз фан, техника, технология, ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштириш соҳаларидаги янги революция асридир, саноатнинг янги тармоқлари тўхтовсиз пайдо бўлаётган асрдир. Бу эса бизни мамлакат экономикасини бошқаришни яхшилаш йўлларини зўр бериб қидиришга, меҳнат унумдорлигини ошириш учун кураш олиб боришга, ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва кооперативлаштириш вазифаларини муваффақиятли ҳал этишга, фан билан практиканинг алоқасини мустаҳкамлай беришга, маҳсулотнинг сифатини ва техника даражасини ошира беришга мажбур қилмоқда.

Станок, двигатель, асбобларнинг сифатини яхшилаб, уларнинг хизмат қилиш муддатини узайтириш, улардан фойдаланишни арзонлаштириш катта маблағни тежаган ҳолда жуда кўп миқдорда қўшимча маҳсулот чиқариш билан баравардир. Шу сабабли маҳсулотнинг юқори сифатли бўлиши ва ишлаб чиқаришнинг ҳамма тармоқларида жаҳон стандартларига эришиш учун ҳаракат бошлаб берган москваликлар ва ленинградликларнинг ташаббусини бутун чоралар билан қўллаб-қувватлаш ва ёйиш керак.

Омманинг фаровонлигини яхшилаш экономикани янада юксалтириш соҳасида партия олиб бораётган бутун ишнинг марказида турибди. Бу соҳада бизнинг муайян муваффақиятларимиз бор. Миллионлаб янги квартиралар қурилди, иш ҳақи ва пенсиялар оширилди, иш куни қисқартирилди — мана шуларнинг ҳаммаси қўлга киритилган реал ғалабалардир. Ленин меҳнаткашлар турмушини тағин ҳам яхшиламоқ учун янада кўп иш қилиш кераклигини партия тушуниб турибди.

В. И. Ленин коммунизм халқ оммасининг заводлар ва фабрикаларда, далалар ва фермаларда, илмий институтлар ва конструкторлик бюроларида қилаётган онгли меҳнатидан вужудга келади, деб таълим берган эди. Партиянинг иши омманинг яратувчилик фаолиятини активлаштиришга, омманинг ташаббускорлигини ривожлантиришга ва ишлаб чиқаришни бошқаришдаги ролини оширишга қаратилмоқда.

КПССнинг XXII съездида қабул қилинган партия Программаси социалистик демократияни, ижтимоий ўз-ўзини бошқаришнинг ҳамма формаларини авж олдириш умумхалқ давлатимизни ривожлантиришнинг асосий йўли эканлигини кўрсатиб ўтди.

Ҳокимиятнинг чинакам умумхалқ органлари бўлиб қолган Советларнинг ролини ошириш тўғрисида, хўжалик ва маданий қурилишни бошқариш соҳасида Советлар олиб бораётган ишларнинг ҳаммасини активлаштириш тўғрисида партия ғамхўрлик қилмоқда, давлат аппаратини такомиллаштириш, унинг фаолиятида демократик асосларни тобора изчиллик билан ўтказиш чораларини кўрмоқда. Касаба союзлари, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотларининг активлигини ривожлантиришга партия катта аҳамият бермоқда.

Социализм қурган, қудратли индустрияни ва илғор фанни вужудга келтирган, космик кемаларни биринчи бўлиб учирган халқ коммунизмнинг моддий-техника базасини қуриш соҳасидаги жуда катта вазифаларни бемалол уддалай олади.

ЛЕНИНИЗМ ВА МЕҲНАТКАШЛАРНИ ТАРБИЯЛАШ

Ўртоқлар!

Ғоявий-тарбиявий ишларни яхшилаш ҳозирги вақтда партия олдида турган бир қанча энг муҳим вазифалар орасида катта ўрин олиб турибди.

Янги кишини камолга етказиш, унинг дунёқарашини ва ахлоқий қиёфасини шакллантириш хўжалик проблемаларини ҳал қилишдан кўра анча қийин иш эканлигини тажриба кўрсатиб турибди. Бунга эришмоқ учун асрий кўникмаларни ва сарқитларни, эски одатларнинг ёпишқоқ кучини, буржуа идеологиясининг таъсирини бартараф қилишга тўғри келади. Ленин шу вазифаларни ҳал қилмай туриб, коммунистик жамият қуриш мумкин эмас. Коммунизм энг мукаммал ижтимоий тузумдир. Коммунизм қудратли моддий-техника базасини вужудга келтиришни, юксак меҳнат унумдорлигига эришишни тақозо қилибгина қолмай, шахсини яшнатишни, одамнинг ғоявий ва маданий турмуши жуда бой, мазмундор бўлишини ҳам тақозо қилади.

Коммунизм қуриш — стихияли жараён эмас, бутун ижтимоий турмушни принципиал янги асосда қайта қуришдан иборат бўлган жуда катта ишга халқ оммаси онгли равишда иштирок қилади. Омманинг онглилиги нақадар юқори даражада бўлса, бутун ишимиз шу қадар муваффақиятли равишда олға бораверади, жамиятни ривожлантириш суръатлари шу қадар тез бўлади. Шу сабабли оммани илмий, марксизм-ленинизм идеологияси билан қуроллантириш, меҳнатга янги, коммунистча муносабатда бўладиган қилиб тарбиялаш — коммунистик қурилишнинг муҳим соҳасидир.

Партиямизнинг бутун тарихи шуни кўрсатиб турибдики, идеология иши яхши ташкил қилинмаса, туб сиёсий ва хўжалик вазифаларни ҳал қилиш мумкин эмас. Маълумки, партиянинг социалистик революция қилиш йўли большевиклар омма орасида пропаганда ва агитацияни кенг равишда олиб бориши билан мустаҳкам боғланган эди. Советлар мамлакати бунёдга келтирилаётган қийин даврда коммунистлар меҳнаткашларни ҳар пуд ғалла, металл, кўмир учун курашга сафарбар қилиш соҳасида жуда катта иш олиб бордилар. Большевикча оташин сўз одамларни биринчи беш йилликлар даврида буюк ишларни қилишга отлантирди. Совет кишиларининг юксак ғоявийлиги, ўз ишларининг ҳаққонийлигига чуқур эътиқодли бўлганликлари Ватан урушида фашист агрессорларни тор-мор келтиришнқ таъминлаган ҳал қилувчи омилларнинг бири бўлди. Идеология кадрлари, пропагандистлар ва агитаторлар, бизнинг интеллигенциямиз партиянинг актив ёрдамчилари бўлдилар, урушдан кейин ва ундан сўнгги йилларда халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш учун курашга оммани отлантирдилар ва руҳлантирдилар.

Партия катта тарбиявий иш олиб борганлиги натижасида мамлакатимизда ўқимишли, маданий, сиёсий онгли янги киши ўсиб етишди. Бу эса ленинчи партиямизнинг, бутун социалистик тузумимизнинг катта ғалабасидир.

Пропаганда ишини, тарбиявий ишни партия сиёсати билан, коммунистик қурилишнинг конкрет вазифалари билан маҳкам боғлаб олиб борилсин деган талаб ҳозирги кунда ҳам бизнинг бу соҳадаги йўлимизни белгилаб бермоқда. Партия ҳар бир коммунистнинг, ҳар бир совет кишисининг ички ва ташқи сиёсатнинг туб масалаларини чуқур тушуниб олишига, мамлакатимизда ва бутун дунёда бўлаётган ўзгаришлардаги ўзининг ролини равшан тушуниб олишига, марксча-ленинча билимларни амалий ишга жамиятга фойда келтирадиган қилиб татбиқ эта оладиган бўлишига эришмоқда.

Ҳозирги вазиятда идеология иши олдига алоҳида талаблар қўйилмоқда. Партиянинг бутун фаолияти, унинг ишчанлик услуби, субъективизмга ва хўжакўрсинга қилинадиган дабдабаларга қарши олиб борилаётган қаттиқ кураш — халқнинг сиёсий активлиги соҳасида янги кўтарилиш вужудга келиши учун қулай шароит туғдирмоқда. Халққа ҳамма нарсани очиқ ва рўй рост айтиш керак, қийинчиликлар ва камчиликларни яширмаслик керак деб Лениннинг қўйган талаби ҳозирги кунда ҳар қачонгидан ҳам актуал бўлиб янграмоқда. «...Бизнинг, — деган эди Ленин, — бутун пропаганда ва агитация соҳасида олиб борадиган ҳамма ишимиз очиқ-ойдин бўлиши лозим» (Асарлар, 43-том, 58-бет). Партия мақтончоқликка ва қийинчиликларни яшириб қолишга қарши курашаётгани каби совет халқининг улуғвор муваффақиятларини инкор қилишга ва қоралашга, бу муваффақиятларнинг камситилишига ҳам қарши курашмоқда. Партия пропагандисти, агитатор, ҳар бир коммунист одамлар нималарни ўйлаётганлигини, одамларни нималар тўлқинлантираётганлигини, одамларда қандай саволлар туғилаётганлигини яхши билиши, шу саволларга равшан ва тўғри жавоблар бериши лозим.

Эски ахлоқ, эски урф-одатлар, меҳнатга ва ижтимоий мулкка инсофсизлик билан муносабатда бўлиш, социалистик жамият қоидаларини бузиш, турмушда ножўя ҳаракатлар қилиш сингари ҳоллар тобора камайиб кетмоғи учун одамлар ўртасида янги, коммунистик муносабатларни шакллантириш мақсадида тарбиявий таъсир ўтказишнинг ҳамма воситалари ишга солиниши лозим. Империализм социалистик жамиятни заифлантиришга уриниб, миллатчилик ва буюк давлатчилик шовинизми сарқитларидан асосий восита тариқасида фойдаланишга интилмоқда, партия эса мана шу сарқитларга қарши кескин курашиб келди ва бундан буён ҳам курашаверади.

Социализмнинг шак-шубҳасиз ютуқлари, унинг жозибадор кучи бутун дунёда ўсиб бораётганлиги, капитализмнинг обрўйи тобора тушиб кетаётганлиги — мана шуларнинг ҳаммаси буржуазия пропагандистларини ва идеологларини ўз идеологиясини бўяб кўрсатмоқ ва ёймоқ учун, коммунистик идеяларга қарши курашмоқ учун маккорона усулларни қидиришга мажбур этмоқда. Кейинги вақтларда буржуа пропагандистлари социалистик тузумнинг юксак революцион идеалларини обрўсизлантиришга, совет кишиларининг онгини заҳарлашга, маишатбозлик қарашларини, буржуа дунёсининг «стандартларини» совет кишиларига сингдиришга зўр бериб уринмоқдалар. Бу ҳол бизни империализмнинг идеология соҳасидаги кирдикорларига нисбатан ҳушёр бўлиб туришга, уларга кескин зарба беришга, ғоявий курашда кўтарилаётган битта ҳам масалани жавобсиз қолдирмасликка, пропаганда формаларини ва методларини такомиллаштириш тўғрисида ҳамиша ғамхўрлик қилишга мажбур этади.

Жаҳонда авж олиб бораётган идеялар курашида ҳақиқат бизнинг томонимизда. Социализм идеялари жаҳоннинг ҳамма мамлакатларида ўзига йўл топмоқда, миллион-миллион кишиларнинг қалбидан мустаҳкам жой олмоқда. Ғоявий иттифоқчиларимиз тобора кўпаймоқда. Фақат қардош коммунистик партиялар, онгли ишчиларгина эмас, шу билан бирга демократия ва тинчлик идеалларини қадрлаётган кишиларнинг ҳаммаси— прогрессив жамоат арбоблари, мустамлакачилик асоратига қарши курашувчилар, фан, маданият ва санъатнинг пешқадам арбоблари ҳам биз билан бирга бўлиб, реакцион империалистик идеологиянинг заҳарли таъсирига қарши курашмоқдалар. Сектантларга хос маҳдудлик ва тор доирада чекланиб қолиш бизнинг партиямизга ёт бир нарсадир. Социализм ва демократия идеяларининг бутун дунёда кенг оммага таъсирини кенгайтириш учун партиямиз ҳамиша курашиб келди ва курашмоқда.

Пролетар интернационализми принципларига содиқ бўлган бизнинг партиямиз совет кишиларини ўзининг социал ва миллий озодлиги учун кураш олиб бораётган ҳамма халқлар билан дўстлик ва революцион бирдамлик руҳида тарбиялашга доимо эътибор бериб келмоқда. «Илғор мамлакатларнинг пролетариати, — деган эди Ленин, — қолоқ меҳнаткашлар оммасига ёрдам бериши мумкин ва лозим эканлиги тўғрисида, совет республикаларининг зафарли пролетариати шу оммага қўл узатиб унга мадад бериши мумкин бўлиб қолганида, қолоқ мамлакатларнинг ривожланиши ўзининг ҳозирги босқичи доирасидан чиқиши мумкинлиги тўғрисида ҳеч қандай мунозара бўлиши мумкин эмас» (Асарлар, 41-том, 245-бет).

Совет кишилари бундай сиёсатнинг аҳамиятини яхши тушунадилар ва уни тўла маъқуллайдилар; СССР мустақил тараққиёт йўлига ўтиб олган халқларга иқтисодий ва маънавий жиҳатдан катта ёрдам кўрсатмоқда. Бизда иқтисодий ёрдам кўрсатиш имкониятлари чексиз эмас, албатта, аммо мамлакатимизнинг тараққиётида қўлга киритиладиган муваффақиятлар билан бирга бу имкониятлар ҳам орта боради.

Идеология ишини кучайтириш учун барча партия ташкилотларининг, матбуот, радио, кино, телевидениенинг кўп ғайрат сарф қилиши талаб этилади. Бу соҳада фан, маданият, адабиёт ва санъат арбоблари, инженер ва ўқитувчиларнинг кўп миллионли армияси катта роль ўйнаши керак. Партия меҳнатга юксак баҳо беради ва ижодкор интеллигенциянинг бажараётган олижаноб ишида уни қўллаб-қувватлайди.

Ишчилар, деҳқонлар, меҳнаткаш интеллигенциямиз, мамлакатимиздаги барча миллатларнинг қардошлик иттифоқига бирлашган кишилари, жипслашган ва монолит совет халқимиз коммунизм учун курашда бир сафда, бир ёқадан бош чиқариб олға бормоқдалар. Совет халқи Ленин идеяларини биринчи бўлиб рўёбга чиқариш ва коммунистик келажакка биринчи бўлиб йўл очишдан иборат тарихий вазифани бажаришга мушарраф бўлди.

ХАЛҚЛАР СОЦИАЛИСТИК ҲАМДЎСТЛИГИ, БИРЛИГИНИ ВА ЖИПСЛИГИНИ МУСТАҲКАМЛАШ УЧУН

Ўртоқлар!

В. И. Ленин Совет Иттифоқи душман капиталистик давлатлар ҳалқаси билан қуршаб олинган бирдан-бир социалистик мамлакат бўлмай қоладиган, балки қардош социализм мамлакатлари ҳамдўстлигида ривожланадиган пайт келишини орзу қилган эди. Бундай пайт келди — Совет Иттифоқининг халқлари социалистик халқларнинг қудратли оиласида меҳнат қилмоқдалар ва курашмоқдалар.

Жаҳон социализм системасининг вужудга келганлиги халқаро ишчилар синфининг, коммунистик ҳаракатнинг жаҳоншумул-тарихий ютуғидир. Айрим социалистик мамлакатлар ўртасидаги, айрим коммунистик партиялар ўртасидаги ўзаро муносабатларда рўй берган маълум қийинчиликлар ана шу принципиал баҳонинг аҳамиятини камсита олмайди. Курашимиз мақсадларининг муштараклиги бизни бирлаштирмоқда. Социалистик мамлакатларнинг яқинлашуви, улар ўртасидаги ҳамкорликнинг ривожланиши, улар бирлигининг мустаҳкамланиши гарчи мураккаб процесс бўлса ҳам, қонуний процессдир. Бу процесс ҳар қандай ғовлар орасидан ўзига йўл очиб ўтади.

Маълумки, В. И. Ленин социалистик мамлакатлар ўртасидаги муносабатларнинг ривожланишини зиддиятлардан холи бўлган қандайдир бир процесс деб ҳеч қачон тасаввур қилмаган эди. Ленин реализми бу масалага ёндошишда ҳам тўла равишда намоён бўлди. У, социалистик халқлар ихтиёрий иттифоқини вужудга келтириш узоқ давом этадиган бир иш деб, бир неча бор таъкидлади ва бундай иттифоқни ғоят зўр чидам ва эҳтиёткорлик билан барпо қилиш керак, деб огоҳлантирди.

Бизнинг партиямиз социалистик ҳамдўстликни мустаҳкамлашни ўз сиёсатининг асосий вазифаларидан бири деб билади. Мамлакатларимизнинг ҳар бирида социализм ва коммунизм йўлида муваффақиятли кураш олиб бориш учун, бутун дунёда социализмнинг тантанаси учун бу вазифани ҳал этиш қандай катта аҳамиятга эга эканлигини аниқ-равшан биламиз. Бизнинг партиямиз социалистик давлатлар билан муносабатларида барча мамлакатларнинг ҳуқуқий тенглигини чинакам ҳурмат қилиш, уларнинг миллий манфаатларини эътибор билан ҳисобга олиш принципларига амал қилади.

Социалистик мамлакатлар ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорликни — сиёсий, иқтисодий, илмий-техника ва маданий ҳамкорликни ривожлантириш, уларнинг бир-бирлари билан тажрибаларни айирбошлаб туришлари жаҳон социализми тараққиётининг муҳим омили бўлиб қолди. Коммунистик партиялар экономикани ташкил этишда бир-бирларининг ютуқларини ўрганиб, ижтимоий ҳаёт формалари билан танишиб, мавжуд тажрибадан ўз мамлакатларининг конкрет шароитларига мувофиқ ижодий фойдаланадилар. Меҳнаткашларнинг революцион ҳамкорлигидан, турли мамлакатларнинг тажрибасидан, Лениннинг таъбири билан айтганда, «яхлит бир социализм» аста-секин таркиб топади, бу социализм революционерларнинг барча янги отрядлари учун кураш ва меҳнат идеали бўлиб хизмат қилади (Асарлар, 36-том, 306-бет).

Марказий Комитетнинг октябрь Пленумидан кейин бизнинг партиямиз чинакам ҳуқуқий тенглик ва мустақиллик принциплари асосида, марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализмнинг мустаҳкам негизида социализм мамлакатларининг ҳамкорлигини ривожлантиришга, уларнинг бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлашга қаратилган бир қанча янги тадбирларни кўрди. Кейинги ойларда партиямиз ва давлатимиз раҳбарларининг қардош мамлакатларга қилган сафарлари, шунингдек бу мамлакатлар партия-ҳукумат делегацияларининг бизга келиб кетганлиги социалистик мамлакатлар ўртасида дўстлик ва ҳамкорликни ривожлантиришга муҳим ҳисса қўшди. Иқтисодий ва сиёсий ўзаро муносабатларга тааллуқли бўлган ва етилиб қолган кўп проблемалар ҳал этилди. Варшава Шартномасида қатнашувчи мамлакатлар Сиёсий консультатив комитетининг шу йил январь ойида ўтказилган мажлиси империалистларнинг кўп томонли ядро кучларини вужудга келтириш планларига қарши курашда уларнинг бирлигини намойиш қилди.

Совет Иттифоқи билан Польша ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги янги шартноманинг тузилиши катта воқеа бўлди. Чехословакия, Германия Демократик Республикаси билан ва Европадаги бошқа социалистик мамлакатлар билан тузилган шартномалар каби бу шартнома ҳам бузилмас қардошларча дўстлигимизни ифода этади. Бу шартномалар Европа қитъасида тинчликни мустаҳкамлашнинг жиддий омили бўлиб, мамлакатларимиз ўртасидаги қардошларча муносабатларни янада ривожлантиришни таъминлайди. Партия делегациямизнинг Монголия Халқ Республикасига қилган сафари ва Монголия Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегациясининг Совет Иттифоқига келиши ижобий роль ўйнади.

Ханойда ва Пхеньянда олиб борилган музокараларнинг натижалари тўғрисида эълон қилинган қўшма баёнотлардан, шунингдек Вьетнам Демократик Республикаси партия-ҳукумат делегациясининг Москвада бўлиши тўғрисидаги ахборотдан шу нарса маълумки, партиямизнинг позициялари билан Вьетнам Меҳнаткашлар партияси, Корея Меҳнат партиясининг позициялари бир-бирига мос келган ёки яқинлашиб қолган бир қанча умумсиёсий масалалар пайдо бўлди.

Бизнинг партиямиз марксча-ленинча принципиал асосда Хитой Коммунистик партияси билан, Хитой Халқ Республикаси билан муносабатларни яхшилаш йўлини ўтказиб келмоқда ва бу йўлда муҳим қадамлар қўйди. Биз Хитой Компартиясини, улуғ Хитой халқини империализмга қарши курашда, социалистик мамлакатларни империалистларнинг агрессиясидан ҳимоя қилишда ўз иттифоқчимиз деб биламиз. КПССнинг мустаҳкам позицияси ана шундай. Биз бу позицияга доим содиқмиз, хусусан халқаро вазият империализмнинг агрессив кучларига қарши биргалашиб ҳаракат қилишни қаттиқ талаб этаётган ҳозирги пайтда бу позицияга астойдил содиқ бўлиб қолмоқдамиз. Аммо, маълумки, КПСС билан Хитой Компартияси ўртасидаги, СССР билан Хитой Халқ Республикаси ўртасидаги муносабатларни яхшилаш фақат бизгагина боғлиқ эмас.

КПСС, унинг Марказий Комитети марксизм-ленинизм улуғ таълимотига, барча социалистик мамлакатларнинг меҳнаткашлари билан мустаҳкам иттифоқ ва ҳамкорлик сиёсатига ҳамиша содиқ бўлиб келди ва содиқ бўлиб қолаверади.

ИМПЕРИАЛИЗМГА ҚАРШИ ЛЕНИНДЕК КУРАШАЙЛИК, БАРЧА РЕВОЛЮЦИОН КУЧЛАРНИНГ БИРЛИГИНИ МУСТАҲКАМЛАЙЛИК

Ўртоқлар!

В. И. Ленин коммунистларга таълим бериб айтдики, халқлар империализмга қарши қатъий кураш олиб боргандагина ўзларининг социал ва миллий озодлигига эриша оладилар.

Империализмга қарши ленинча кураш олиб бориш — социализм мамлакатлари учун ўз мамлакатининг, бутун жаҳон социализм системасининг қудратини мустаҳкамлаш, социализм ва коммунизмни муваффақиятли суратда қуриш, халқаро ишчилар ҳаракати ва миллий озодлик ҳаракатини актив қўллаб-қувватлаш, турли социал тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципларини қаттиқ туриб ҳимоя қилиш, бутун дунёда тинчликни изчиллик билан ҳимоя қилиш демакдир.

Революцион кучларнинг кураши натижасида империализмнинг ҳукмронлик қилиш ва таъсир доираси тўхтовсиз торайиб бормоқда. Империализмнинг позицияларига қақшатқич путур етказилди. Аммо, империализмнинг ихтиёрида ҳали жуда катта ишлаб чиқариш аппарати ва ҳарбий аппарат бор. Ишлаб чиқаришнинг давлат-монополистик формасида умумлаштирилиши, илмий-техника революцияси, саноатда янги тармоқларнинг вужудга келиши капитал мамлакатларида, хусусан ҳарбий саноат соҳасида ишлаб чиқаришни кенгайтириш учун маълум даражада стимул вужудга келтирди. Шу сабабли, биз жаҳондаги кучларнинг нисбатига реалистик баҳо бермаганимизда, ленинча иш кўрмаган бўлур эдик.

Империализмнинг эксплуататорлик, агрессивлик моҳияти ўзгарган эмас, аммо у қўлланаётган методлар тобора нозиклашиб бормоқда. Монополистик буржуазия ўз мағлубиятларидан муайян сабоқлар чиқариб олишга уринмоқда. У, капитал мамлакатларида ишчилар синфига қарши ишлатиладиган ва традицион бўлиб қолган репрессия методларини социал демагогия билан, меҳнаткашларнинг айрим категорияларига ён бериш сиёсати, қисман ислоҳотлар ўтказиш сиёсати билан қўшиб олиб бормоқда. Империалистлар миллий озодлик учун курашувчилар сафини пароканда қилишга интилиб, мустамлакачилик босқинчилиги ва ҳарбий интервенция методлари билан бир қаторда «иқтисодий ёрдам»ни ҳам кенг кўламда ишга солмоқдалар. Бу ёрдам амалда янги мустамлакачиликнинг қуроли ёки унинг ниқобланиши учун бир парда бўлиб хизмат қилади. Социализм мамлакатларига қарши курашда империализм ҳарбий воситалар ва ошкора агрессия билан бир қаторда социалистик ҳамдўстликни ичидан бузишга қаратилган методлардан фойдаланишга уринмоқда.

Кейинги вақтларда империализм, хусусан Америка империализми Вьетнам, Лаос, Конгода ва жаҳоннинг бошқа бир қанча районларида очиқдан-очиқ агрессив ҳаракатлар йўлига ўтди. Америка милитаристларининг қаҳрамон Куба халқига қарши иғвогарликлари барҳам топгани йўқ.

АҚШ империалистлари ўзларининг ҳарбий куч-қудратини Вьетнам халқига қарши ташладилар, Вьетнам халқининг ўз тақдирини эркин суратда белгилашдан иборат қонуний ҳуқуқини амалга оширишига халақит бермоқ учун бомба ва ракеталарни, напалм ва заҳарли газларни ишга солдилар.

Америка ҳарбийларининг Вьетнам Демократик Республикасига қарши ҳаракатлари шу қадар жиноий тус олдики, бу ҳаракатлар жаҳон жамоатчилиги назаридагина эмас, балки Вашингтоннинг кўп иттифоқчилари орасида ҳам АҚШ сиёсатининг обрўсини тушуриб қўйди. Бутун дунёда Америка ҳарбийларининг ваҳшиёна ҳаракатларига қарши қаҳр-ғазаб кун сайин кучайиб бормоқда.

Совет кишилари ўзининг ҳаққоний иши учун дадил ва мардона курашаётган қардош Вьетнам халқини батамом қўллаб-қувватлайдилар. Қаҳрамон Вьетнам ҳозирги кунда ўз озодлигини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган халқ қандай жасоратларга қодир эканлигини яна намойиш қилмоқда!

Курашаётган Вьетнам халқига биз Вьетнам Меҳнаткашлар партияси раҳбарлиги ва Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумати билан келишиб, ёрдам бериб келдик ва бундан буён ҳам ёрдам берамиз. Вьетнам партия-ҳукумат делегацияси билан яқинда ўтказилган учрашувда Вьетнам Демократик Республикасининг АҚШ империалистлари агрессиясига қарши курашда унга ёрдамни кучайтириш юзасидан бундан кейинги тадбирлар ишлаб чиқилди.

Биз Вьетнам Демократик Республикаси Миллат мажлисининг мурожаатини тўла равишда қўллаб-қувватлаймиз. Бу мурожаатда Вьетнам Демократик Республикасининг территорияси ва суверенитетига қилинаётган ҳамлаларга чек қўйилсин, Америка қўшинлари Жанубий Вьетнамдан олиб чиқиб кетилсин, 1954 йилда Женевада тузилган битимларнинг шартларига риоя қилинсин, деб талаб этилади.

Бизнинг партиямиз шундай дейди. Биз империалистларнинг бошқа мамлакатлар ички ишларига аралашиш сиёсатига қарши чиқиб келдик ва қарши чиқаверамиз. Биз халқларнинг озодлик курашини адолатли кураш деб ҳисоблаб, бу курашни қўллаб-қувватламоқдамиз ва қўллаб-қувватлайверамиз.

Баъзи кимсалар бизнинг олдимизга сохта бир масалани қўймоқдалар: ё халқларнинг озодлик курашини қўллаб-қувватлангиз ёки турли социал тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш сиёсатини ўтказингиз демоқдалар. Аммо, аслида бундай бўлиши сира мумкин эмас.

Тинч-тотув яшаш сиёсати агрессияга зарба беришни ва чет эл ҳукмронлигига қарши, ўз озодлиги ва мустақиллиги учун курашаётган халқларни қўллаб-қувватлашни истисно қилмайди, балки шуни кўзда тутади. Ҳар бир халқнинг суверен ҳуқуқлари ҳурмат қилинмас экан, ер юзида мустаҳкам тинчлик бўлиши мумкин эмас!

Ғарбда тинч-тотув яшаш доираси гўё, буюк давлатлар ўртасидаги муносабатлар билан чекланиб қолиши керак, деган концепция тарқалган. Совет Иттифоқи бу концепцияни ҳам қатъиян рад этади. Жаҳоннинг бирор қисмида вазиятнинг мураккаблашиб кетиши бутун халқаро аҳволга муқаррар таъсир кўрсатади. Социалистик мамлакатларнинг бирига қарши иғвогарлик билан уруш қилган ҳолда, айни вақтда бошқа социалистик мамлакатлар билан муносабатларни яхшилашга умид боғлаш мумкин эмас.

Совет Иттифоқи тинчлик ва халқаро хавфсизликни ҳимоя қилиб келди ва ҳимоя қилмоқда. Лениннинг қуйидаги васияти эсимизда турибди: Империалистларнинг халқлар тақдири билан ўз билганларича иш кўришларига, уларнинг халқларини уруш фалокатлари гирдобига ташлашига йўл қўйиб бўлмайди. Ленин капитализмнинг «ҳарбий партияси»ни яккалаб қўйиш ва мағлубиятга учратиш учун, яъни халқлар учун энг хатарли ва энг агрессив бўлган империалистик доираларни жиловлаб қўйиш учун тинмай кураш олиб боришни талаб қилди.

Айни вақтда биз тинч-тотув яшаш принциплари асосида барча капиталистик мамлакатлар билан муносабатларни яхшилашга қаратилган куч-ғайратимизни бўшаштирмаймиз.

Халқлар яқинда фашистлар Германияси устидан қозонилган буюк ғалабанинг йигирма йиллигини нишонлайдилар. Иккинчи жаҳон уруши Совет Иттифоқи халқлари бошига, Европа ва Осиё халқлари бошига мислсиз кулфат ва азоблар солди. Янги жаҳон уруши ҳақиқатан ҳам ҳалокатли оқибатларга олиб келган бўлур эди.

Иккинчи жаҳон урушининг сабоқлари ҳушёр бўлишга ўргатмоқда, агрессорга ўз вақтида, у пайдо бўла бошлаган чоқдаёқ қатъий зарба беришга, атом бомбалари туша бошлашидан илгариёқ уруш хавфи ўчоқларини ўчиришга ўргатмоқда.

КПСС Марказий Комитети, Совет ҳукумати халқаро майдондаги воқеаларнинг ривожланишини эътибор билан кузатиб турибдилар. Биз қаттиқ халқаро контроль остида ёппасига қуролсизланишнинг изчил тарафдорлари бўлиб келдик ва шундай бўлиб қоламиз. Аммо, империализмнинг агрессив хуружлари кучайиб бораётган бир пайтда биз зарур хулосаларнинг ҳаммасини чиқариб оламиз. Биз бутун социалистик ҳамдўстликнинг мудофаа қобилиятини кучайтириш манфаатларини кўзлаб, мамлакатимизнинг хавфсизлигини таъминлаш учун ўз Қуролли Кучларимизни бундан буён ҳам мустаҳкамлайверамиз.

Ўртоқлар! Кейинги вақтлардаги воқеалар барча антиимпериалистик кучларнинг бирлиги ишимизнинг янги ғалабаларга эришуви учун энг муҳим шарт эканлигига ишончимизни тобора оширмоқда. Революцион кучларнинг тарқоқлиги империализм реакцион доираларини халқлар озодлиги ва умумий тинчлик учун хатарли бўлган авантюраларга муқаррар рағбатлантиради.

Марксчи-ленинчилар халқаро коммунистик ҳаракат сафларидаги мавжуд келишмовчиликларнинг жиддийлигини камситиб кўрсатмайдилар. Қардош партиялар кураш олиб бораётган объектив шароитларда тафовутлар, социализм қуриш тарихий вазиятининг хилма-хиллиги, мамлакатлар социал-иқтисодий тараққиётининг бир хил даражада эмаслиги, бошқа объектив ва субъектив сабаблар — буларнинг ҳаммаси фикр ва позицияларда келишмовчилик туғдириши мумкин. Лекин шунга қарамай, социализм мамлакатларининг социал-иқтисодий ва сиёсий манфаатларининг бирлигига, асосий мақсадларнинг бирлигига таяниб, келишмовчиликларни, қийинчиликларни бартараф қилишга эришиш ва барча социалистик мамлакатлар ўртасидаги, барча марксчи-ленинчи партиялар ўртасидаги дўстона муносабатларни ривожлантириш коммунистлар учун ғоят муҳимдир.

Бизнинг партиямиз аста-секин, қадам-бақадам, оғишмай бирлик сари бориш, умумий мақсад учун курашда биргалашиб ҳаракат қилиш тарафдоридир. Биз бунда В. И. Ленин кўрсатмаларига амал қиламиз. В. И. Ленин бундай деган эди: «Сиёсий партиялар ичидаги ва сиёсий партиялар ўртасидаги келишмовчиликлар одатда фақат принципиал мунозара билангина эмас, балки сиёсий ҳаётнинг ривожланиши билан ҳам ҳал этилади, принципиал мунозарадан кўра, сиёсий ҳаётнинг ўсиши билан ҳал этилади, десак тўғрироқ бўлса керак» (Асарлар, 11-том, 133-бет). Амалий тажрибани, воқеаларнинг боришини, кураш сабоқларини ҳисобга олиш, — деган эди Ленин, — хатоларни йўқотиш ва келишмовчиликларни бартараф қилиш учун зарур бўлган асосий нарсадир.

Коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг шу йил март ойининг бошларида Москвада бўлиб ўтган маслаҳат учрашуви жаҳон коммунистик ҳаракатини жипслаштириш йўлида муҳим қадам бўлди. Маслаҳат учрашувининг қатнашчилари ўз партияларининг марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми асосида халқаро коммунистик ҳаракатни жипслаштириш учун, бу ҳаракатнинг бирлигини мустаҳкамлаш учун қўллардан келган ҳамма чораларни кўришга қатъий қарор берганликларини билдирдилар.

Дуруст, баъзи қардош партияларда маслаҳат учрашувини танқид қилаётган ўртоқлар бор. Аммо шу нарса характерлики, уларнинг бирортаси ҳам ҳаракатимизни жипслаштиришга қаратилган бирон конкрет таклиф киритмади. Бу эса уларнинг позициялари заиф эканлигини яна бир марта кўрсатади, уларнинг коммунистик ҳаракат бирлигининг мустаҳкамланишини истамаётганликларини билдиради. Аммо, жипслашувимизга тўсқинлик қилаётганлар тарих олдида, ўз халқи олдида, бутун жаҳон коммунистлари олдида ўз зиммаларига жиддий жавобгарликни оладилар.

КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми бизнинг партиямиз Москва кенгашларининг Декларацияси ва Баёнотида айтилган ленинча йўлни оғишмай ўтказаверади, марксизм-ленинизм принципларини қаттиқ туриб ҳимоя қилаверади ва империализм ҳамда мустамлакачиликка қарши, миллий озодлик учун, тинчлик, демократия ва социализм учун курашда бошқа коммунистик партиялар билан биргаликда барча социалистик мамлакатларни, барча марксчи-ленинчи партияларни, замонамизнинг барча революцион кучларини жипслаштириш учун ҳаракат қилаверади.

* * *

Ўртоқлар! Лениннинг идеялари ўз йўлидаги барча ғовларни енгиб, планетамиз бўйлаб ғолибона ёйилиб бораётганлигини билиш биз, коммунистларнинг қалбини чуқур ифтихор билан тўлдиради. Дарҳақиқат, шоир айтганидек:

«...Ильичнинг
фикр,
сўзи
ва иши
Коинот бўйлаб кезар».

Бизнинг партиямизнинг ижодий кучлари ғоят юксалган, партиянинг коллектив ақл-идроки коммунистик қурилишнинг кўпгина мураккаб проблемаларини муваффақиятли ҳал этаётган ҳозирги кунда ҳаммамизнинг туйғумиз битта, ҳаммамизнинг фикримиз битта: биз тўғри йўлдан бормоқдамиз, олдимизда равшан истиқболлар турибди. Биз Ленин йўлидан қатъий ва изчиллик билан бораётганлигимиз учун, улуғ Ленин васиятларига содиқ бўлганлигимиз учун келажакка шундай ишонч билан қарамоқдамиз.

Яшасин улуғ совет халқи ва унинг авангарди — ленинчи Коммунистик партия!

Яшасин тинчлик ва коммунизм учун курашда ҳамиша зафарли қуролимиз — марксизм-ленинизм!

(Ўртоқ П. Н. Демичевнинг доклади зўр эътибор билан тингланди ва бир неча бор гулдурос қарсаклар билан бўлиниб турди).

МУҲАММАД ЮСУФ А. Н. КОСИГИН ВА А. И. МИКОЯН ҲУЗУРИДА БЎЛДИ

Совет ҳукуматининг таклифига биноан, расмий визит билан СССРга келган Афғонистон бош министри доктор Муҳаммад Юсуф 21 апрелда СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ҳузурида бўлди.

А. Н. Косигин билан М. Юсуф ўртасида самимий, дўстона суҳбат бўлди.

* * *

Шу куни Афғонистон бош министри Кремлда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. И. Микоян ҳузурида бўлди.

Учрашув вақтида бўлган суҳбат самимий, дўстона вазиятда ўтди. (ТАСС).

ДОКТОР МУҲАММАД ЮСУФ А. Н. КОСИГИН БИЛАН УЧРАШДИ

Совет ҳукуматининг таклифига биноан, расмий визит билан СССРга келган Афғонистон бош министри доктор Муҳаммад Юсуф 22 апрелда Кремлда СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин билан учрашди.

А. Н. Косигин билан доктор Муҳаммад Юсуф суҳбатлашди. Бу суҳбат илиқ, самимий вазиятда ўтди. Суҳбат вақтида Совет Иттифоқи билан Афғонистон ўртасидаги дўстона муносабатларни янада ривожлантириш масалалари, шунингдек ҳозирги халқаро аҳволнинг ҳар икки томонни қизиқтираётган проблемалари муҳокама қилинди. (ТАСС).

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ • 2
23 АПРЕЛЬ, 1965 ЙИЛ
№ 94 (13.050).

ЎЗБЕКИСТОН ССР САНОАТИНИНГ 1965 ЙИЛ БИРИНЧИ КВАРТАЛИДА ДАВЛАТ ПЛАНИНИ БАЖАРИШ ЯКУНЛАРИ

Саноат ходимлари етти йилликнинг якунловчи йили — 1965 йил давлат плани топшириқларини муваффақиятли бажариш учун курашиб, социалистик мусобақани кенг авж олдирдилар ва I квартал планини ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми юзасидан ҳам, саноат маҳсулоти энг муҳим турларининг кўпчилигини ишлаб чиқариш юзасидан ҳам ошириб бажаришга муваффақ бўлдилар.

Республика саноати ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш квартал планини 103 процент бажарди, ишлаб чиқариш ҳажми эса ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 9 процент ортди.

Республика газ саноати ходимлари катта муваффақиятларни қўлга киритдилар. Табиий газ чиқариш ўтган йилнинг биринчи кварталидагига нисбатан икки баравар кўпайди. Бу эса саноатни хом ашё ва ёқилғининг тежамли тури билан таъминлаш, бир қанча энг муҳим корхоналар ишининг техника-иқтисодий кўрсаткичларини яхшилаш, шунингдек меҳнаткашларни рўзғор эҳтиёжлари учун газ билан таъминлашни кенгайтириш имконини берди.

1964 йилда бир қатор ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш ҳамда уларни ўзлаштириш, янги техника ва илғор технологияни жорий этиш, ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш ва автоматлаштириш ҳамда меҳнатни ташкил этишни яхшилаш натижасида химия саноатининг ялпи маҳсулоти 29 процент, электроэнергетика саноатининг ялпи маҳсулоти 13 процент, машинасозлик ва металл ишлаш саноатининг ялпи маҳсулоти 17 процент ортди. Шу тариқа республика қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада юксалтиришга ёрдам берадиган қўшимча имкониятлар вужудга келтирилди.

Қора ва рангли металлургия саноати ҳам муваффақиятли ривожланди. Қора ва рангли металлургия саноати маҳсулот ишлаб чиқаришни 40 процент оширди, бинокорлик материаллари ишлаб чиқариш эса 19 процент ортди.

Республиканинг ҳамма областлари ва Тошкент шаҳри (Қорақалпоғистон АССРдан ташқари) саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш квартал планларини бажардилар.

Саноат маҳсулотининг асосий турларини ишлаб чиқариш қуйидаги маълумотлар билан характерланади:

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИНИНГ АХБОРОТИ

	1965 йилнинг I кварталида ишлаб чиқарилгани	1965 йил I кварталида 1964 йилнинг I кварталига нисбатан процент ҳисобида
Минерал ўғитлар (шартли бирликларда) — минг тонна	490	128
Пўлат — минг тонна	92,8	106
Қора металлар прокати — минг тонна	65,7	102
Газ — миллион кубометр	3679	205
Нефть — минг тонна	435	97
Кўмир — минг тонна	1179	101
Район электростанциялари ва блок станциялари ишлаб чиқарган электроэнергия — миллион киловатт-соат	2510	112
Дизеллар — дона	2750	110
Ўзгарувчан ток билан ишловчи қуввати 100 киловаттгача бўлган электродвигателлар — минг дона	22,0	204
Куч трансформаторлари — минг киловатт-ампер	328	152
Бронекабель — километр	2776	91
Сигнал-блокли кабеллар — километр	1576	107
Центробеж насослар — дона	3545	113
Химиявий ускуналар — минг сўм	3793	107
Тракторлар — дона	4166	123
Трактор прицеплари — дона	6517	134
Трактор сеялкалари — дона	2042	109
Чанглагич-пуркагич машиналар — дона	579	122
Кўсак чувиш машиналари — дона	577	108
Пахта териш машиналари — дона	1957	186
Осма электрокранлар, махсус кранлар билан бирга — дона	218	104
Экскаваторлар — дона	242	123
Цемент — минг тонна	598	124
Йиғма темир-бетон конструкциялар ва деталлар — буюмларнинг минг кубометри	379	123
Деворга ишлатиладиган панеллар — минг квадрат метр	257	126
Асбоцемент шифер — миллион шартли тахтача	34,0	100,7
Пахта толаси — минг тонна	351	104
Хом пилла — тонна	226	92
Канол толаси — тонна	1749	102
Ип газламалар — миллион квадрат метр	49,7	103
Шойи газламалар — минг квадрат метр	8316	113
Тўқилмаган тўқимачилик материаллари — минг метр	144	169
Пайпоқлар — минг жуфт	7194	103
Ички трикотаж — минг дона	3721	123
Устки трикотаж — минг дона	1246	130
Чарм пойафзал — минг жуфт	3525	105
Рўзғор холодильниклари — дона	7200	147
Мебель — минг сўм	5779	103
Овланган балиқ — минг центнер	28,4	62
Гўшт (давлат хом ашё ресурсларидан — 1 категорияли чала маҳсулотлар билан бирга) — минг тонна	19,3	88
Ёғи олинмаган сут маҳсулотлари сутга айлантириб ҳисоблаганда (сут, творог, кефир, простокваша, сливки, қаймоқ ва шу кабилар) — минг тонна	38,5	118
Мол ёғи (давлат хом ашё ресурсларидан, тайёрланган мол ёғи билан бирга) — тонна	1332	107
Консервалар — миллион шартли банка	23,5	88
Кондитер маҳсулотлари — минг тонна	15,6	138
Ўсимлик ёғи (давлат хом ашё ресурсларидан тайёрланган) — минг тонна	76,3	100,7
Совун таркибидаги 40 процент мойли кислота ҳисобида — минг тонна	29,9	114

1964 йилнинг биринчи кварталидагига нисбатан минерал ўғитлар 106 минг тонна (шартли бирликларда), газ 1888 миллион кубометр, электр энергияси 261 миллион киловатт-соат, дизеллар 250 та, центробеж насослар 405 та, тракторлар 782 та, трактор прицеплари 1651 та, трактор сеялкалари 162 та, чанглагич-пуркагич машиналар 105 та, пахта териш машиналари 903 та, экскаваторлар 45 та, цемент 115 минг тонна, йиғма темир-бетон конструкциялар ва деталлар буюмларнинг 72 минг кубометри миқдорида, деворга ишлатиладиган панеллар 53 минг квадрат метр, пахта толаси 13 минг тонна, ип газламалар 1642 минг квадрат метр, шойи газламалар 925 минг квадрат метр, тўқилмаган тўқимачилик материаллари 59 минг метр, пайпоқлар 220 минг жуфт, ички трикотаж 687 минг дона, устки трикотаж 287 минг дона, чарм пойафзал 170 минг жуфт, мебель 177 минг сўмлик, ёғи олинмаган сут маҳсулотлари 5,9 минг тонна, кондитер маҳсулотлари 4,3 минг тонна, ўсимлик ёғи 549 тонна кўп ишлаб чиқарилди.

1965 йил биринчи квартал плани пўлат эритиш, табиий газ, нефть, кўмир қазиб чиқариш, электр энергияси ҳосил қилиш, кимёвий ускуналар, тракторлар, трактор сеялкалари, чанглагич-пуркагич машиналар, кўсак чувийдиган машиналар, пахта териш машиналари, пахта толаси ишлаб чиқариш юзасидан тўла ва ошириб бажарилди.

Шунингдек халқ истеъмол қиладиган моллар нинг кўпгина турларини ишлаб чиқариш: ип газламалар, шойи газламалар, чарм пойафзал, мебель, ёғи олинмаган сут маҳсулотлари, консервалар ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқариш плани ҳам ошириб бажарилди.

Саноат ходимлари прогрессив материалларни ишлаб чиқаришга жорий этиш ва технология процессларини такомиллаштириш йўли билан ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифатини яхшилаш учун курашни ўтган кварталда давом эттирдилар. Рационализаторлар ва ихтирочилар планни муваффақиятли бажариш ва ишлаб чиқарилаётган буюмларнинг сифатини ошириш ишига катта ҳисса қўшдилар.

Меҳнат унумдорлигини ошириш плани 2 процент ошириб бажарилди, ўтган йилнинг биринчи кварталидагига нисбатан меҳнат унумдорлиги 4 процент оширилди. Маҳсулот таннархини камайтириш топшириғи ошириб адо этилди.

1965 йилнинг биринчи кварталида маҳсулот ишлаб чиқариш кўпайтирилгани ҳолда, бир қатор саноат корхоналари маҳсулот ишлаб чиқариш ва унинг сифатини яхшилаш, меҳнат унумдорлигини ошириш ҳамда маҳсулот таннархини камайтириш юзасидан белгиланган топшириқни муваффақиятли уддалай олмадилар. Баъзи корхоналарда янги ишга туширилган ишлаб чиқариш қувватлари сусткашлик билан ўзлаштирилди. Янги техникани ишлаб чиқаришга жорий этиш плани тўлиқ бажарилмади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ.

«ТАШХИМСЕЛЬМАШ» — ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН КОРХОНА

Химиянинг хосиятини санаб тугатиш қийин. У халқ хўжалигимизнинг барча тармоқларини ривожлантиришнинг янги-янги имкониятларини очиб беряпти. Химиявий ўғитлар ерни бўрсиллатиб, экинлар ҳосилдорлигини ошираётган бўлса, заҳарли дориворлар, гербицидлар ғўза қатор ораларини ишлашда пахтакорларга мададкор бўлмоқда. Химия кўмагида қишлоқ хўжалиги экинларидан мўл-кўл ҳосил етиштириш ҳаммага аён бўлиб қолди.

Лекин республикамизда ғўза қатор ораларини химиявий йўл билан ишлашда қўлланиладиган машиналар тайёрловчи махсус корхона йўқ эди. Шунинг учун ҳам Тошкентдаги «Автотрактородеталь» заводи қишлоқ хўжалигига етарли миқдорда такомиллаштирилган шундай машиналар етказиб беришга ихтисослаштирилди. Унинг тайёрлайдиган маҳсулотлари хили назарда тутилиб, корхонага «Ташхимсельмаш» деган ном берилди.

«Автотрактородеталь» заводи кўпдан буён қишлоқ хўжалиги учун хилма-хил машиналар ва эҳтиёт қисмлар тайёрлаб, бой тажриба тўплаган. Эндиликда у ғўза қатор ораларини ишлашда деҳқоннинг оғирини енгил қиладиган машиналар, мосламалар ва улар учун эҳтиёт қисмлар тайёрлашга мослаштирилмоқда. Корхона кенгайтирилаётир. Қўйлиқда заводга қарашли йирик тайёрлов участкаси барпо қилинмоқда. Шунингдек, заводда такомиллашган йиғув участкаси ташкил этиляпти.

Қишлоқ хўжалигини химиялаштиришга ёрдам берадиган бир қатор машиналар ва эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқариладиган янги тўртта цех ташкил қилиш мўлжалланмоқда.

Бу корхонанинг келажаги порлоқ. Завод кенгайтирилади, ишлаб чиқариладиган маҳсулотларнинг хили кўпайтирилади. Яқин 4-5 йил ичида «Ташхимсельмаш» заводида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 2,5-3 баравар ортади. Оқ йўл сизга, қишлоқ хўжалигини химиялаштиришга ҳисса қўшадиган корхона азаматлари!

ЛЕНИН ИДЕЯЛАРИ ЯШАМОҚДА ВА ҒАЛАБА ҚИЛМОҚДА

ТОШКЕНТДА ТАНТАНАЛИ МАЖЛИС

Ҳар бир совет кишисининг фикр ва туйғуларини ифода этаётган сўзлар — «Яшасин абадий барҳаёт революцион таълимот — марксизм-ленинизм!», «Яшасин Ленин тузган шонли Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!» шиорлари ёзилган қизил алвонлар Ўзбекистоннинг шаҳар ва қишлоқларида ҳилпираб турибди. Ҳамма жойда Ильич портретлари янги гуллар билан безатилган. Республика меҳнаткашлари В. И. Ленин туғилган куннинг 95 йиллигини катта шодиёна байрам сифатида кенг нишонламоқдалар.

22 апрелда Навоий номли Ўзбек Давлат опера ва балет театрида Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Советининг партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шунингдек маҳаллий гарнизон ҳарбий қисмларининг вакиллари билан биргаликда ана шу шонли кунга бағишланган тантанали мажлиси бўлди.

Мажлис президиумида КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, СССР йўллар министри Б. Г. Бешчев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Президиумининг аъзолари И. Г. Анисимкин, Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, Р. Н. Нишонов, И. И. Федюнинский, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат И. М. Нажесткин ва бошқа раҳбар ходимлар, ишлаб чиқариш новаторлари, фан ва маданият арбоблари, революция ветеранлари ўтирибдилар.

Мажлисни Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари С. Р. Расулов очади.

КПСС ленинчи Марказий Комитетининг Президиуми ғоят баланд руҳ билан мажлиснинг фахрий президиумига сайланди.

В. И. Ленин туғилган куннинг 95 йиллиги тўғрисида доклад қилиш учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносовга сўз берилади.

Докладчи совет кишиларининг ажойиб ишларида ўз ифодасини топган ленинча идеяларнинг улуғворлиги ҳақида батафсил гапиради. Барча совет кишилари Ильич туғилган куннинг 95 йиллигини нишонлаб, Ленин режалари билан, ленинча революцион фан билан қуролланиб, асосий эътиборни, бутун куч ва ғайратни коммунистик қурилишнинг мамлакатимиз олдида турган вазифаларига қаратганликларини намойиш қилмоқдалар. Бизнинг партиямиз КПСС XX, XXI ва XXII съездларида коллектив суратда ишлаб чиқилган бош йўлни оғишмай амалга оширмоқда.

Владимир Ильич Ленин, дейди докладчи, мамлакатимиздаги барча халқларнинг устози ва улуғ дўсти бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Ўзбекистон экономикаси ва маданиятининг равнақ топганлиги ленинча миллий сиёсат тантанасининг ёрқин далилидир. Ўрта Осиёдаги бошқа республикалар каби Ўзбекистон республикаси ҳам Шарқда социализмнинг чинакам машъали бўлиб қолди ва ҳозирги вақтда коммунизм қурмоқда. Ўзбекистон машъали чет эллардаги кўп миллионли мазлум халқларни уйғотмоқда ва янги ҳаёт қуришга чорламоқда. СССР халқларининг дўст оиласида ва уларнинг ёрдам ва мадади билан Ўзбекистон жуда катта муваффақиятларга эришди. Ўзбекистон мамлакатимизда коммунизм моддий-техника базасини вужудга келтиришдан иборат умумий ишни бажаришда жуда катта роль ўйнамоқда.

Совет халқи, — дейди докладчи сўзининг охирида, — бизнинг Ватанимиз жаҳонга энг гениал кишини етиштириб берганлиги билан ҳақли суратда фахрланади. В. И. Лениннинг таълимоти ва идеяларида инсониятнинг энг муҳим вазифаси — капиталистик жамиятни социалистик жамиятга айлантириш вазифаси жуда тўла, жуда чуқур ва жуда равшан баён қилиб берилди.

Ленин тузган шонли Совет Иттифоқи Коммунистик партияси шарафига, улуғ совет халқи шарафига, ленинизм шарафига табрик хитоблари янграйди. Партия гимни «Интернационал»нинг улуғвор садоси бутун залини қоплайди.

• • •

Тантанали мажлис қатнашчилари учун катта концерт қўйиб берилди. (ЎзТАГ).

БАЙРАМ ТУҲФАЛАРИ

Севарахон Дарҳонова уч йил аввал аттестат билан маҳаллий саноат комбинатига оддий ишчи бўлиб келган эди. Ҳозир Фориш район саноат комбинатида донгдор кишилардан бўлиб қолди. Бир неча чеварлар тайёрлади. Корхонада ўз касбига меҳр қўйган бундай ишчилар тобора кўпаймоқда. Коллектив I Май байрами шарафига мусобақани кучайтириб, тўрт ойлик планни муддатидан илгари бажарди.

Қ. ҚАМБАРОВ.

●

Қўқондаги ип йигирув-пайпоқ тўқув комбинатининг коллективи тайёрланаётган маҳсулотларнинг асосий турлари бўйича тўрт ярим ойлик планни баҳор байрами — I Майгача бажаришга аҳд қилди. Ҳар бир ишчи оширилган мажбуриятлар олди. Тошхонова, Азимова, Холматова, Мелибоева, Кузнецова сингари ўнлаб ишчилар ҳозирнинг ўзидаёқ май ойи ҳисобига маҳсулот тайёрламоқдалар.

К. ЗОҲИДОВ.

●

«Манғит» канали қуриб қолди. Уни қайта қазиб дарёга улаш лозим эди. Амударё район меҳнаткашлари сув учун курашга муносиб ҳисса қўшдилар. Насос станцияси қурилди. Натижада «Манғит» совхози, «Ленинизм» ва Крупская номли колхозлар сувга сероб бўлиб қолишди. Янгиёб ва Қоракўз каналларидан ҳам кўпроқ сув оқмоқда. Шу йўл билан насослар ёрдамида секундига 5-6 кубометр қўшимча сув олинмоқда.

П. ҚУРБОНОВ.

ЯНГИ ИЛМИЙ ЗАФАРЛАР—ВАТАНГА

Владимир Ильич Ленин жаҳонда биринчи социализм мамлакатини иқтисодий жиҳатдан равнақ топтиришни, илмий ижодкорликни кенг ривожлантириш билан, янги ғояларни ва техника тараққиётининг янги методларини турмушга тезроқ татбиқ этиш билан узвий равишда боғлаган эди. Совет Иттифоқи олимлари Ватаннинг куч-қудратини мустаҳкамлайдиган янги-янги зафарлар билан элни хурсанд қилмоқдалар.

Бу йилги кўклам халқимиз, совет олимлари қўлга киритган зўр ижодий ғалабалар билан янада файзли бўлиб кетди. «Восход-2» кемасининг мисли кўрилмаган парвози совет фани нақадар олға силжиганлигини, у ерда ҳам, космосда ҳам нақадар мураккаб техникавий вазифаларни ҳал қилишга қодир бўлиб қолганлигини кўзгудек акс эттирди.

Бизнинг партиямиз Ленин чизиб берган режаларни рўёбга чиқариб, илмий марказларни ишлаб чиқарувчи кучлар истиқбол билан ривожланадиган районларга яқинлаштириш ҳақида ғамхўрлик қилмоқда. Ленин мукофотлари бериш тўғрисидаги қарорда бу йил Сибирь олимларининг ижодига, мамлакатнинг кенг ривожланиб бораётган илмий форпости — СССР Фанлар академияси Сибирь бўлими тадқиқотчиларининг ишларига кенг ўрин берилганлиги айниқса диққатга сазовордир.

Масалан, СССР Фанлар академияси Сибирь бўлими Гидродинамика институтининг олимларидан Б. В. Войцеховский, Р. И. Солоухин, СССР Фанлар академияси Химия физикаси институтининг илмий ходими Я. К. Трошинлар «Газлардаги детонацияни тадқиқ қилганликлари» учун Ленин мукофотларини олишга сазовор бўлдилар.

Газлардаги детонация қонуниятларини ўрганиш — фан-техника соҳасида жуда муҳим проблемадир. Шу проблемани ҳал қилиш борасида кўпгина зўр олимлар ишлаб келдилар. Сибирь олимлари газ аралашмаси оқимида бошқариладиган детонация процессини амалга оширишга

Ленин мукофотлари комитети президиумининг аъзоси, СССР Илмий тадқиқот ишларини координациялаш давлат комитети раисининг ўринбосари Г. В. АЛЕКСЕНКО билан ТАСС мухбирининг суҳбати

биринчи бўлиб муваффақ бўлдилар. Газ аралашмаси ҳалқа шаклидаги каналда айланадиган детонация тўлқинида ёнадиган установка яратилди. Бинобарин, илм-фан портлаш ҳодисасини «жиловлаб қўйиш» соҳасида янги марраға яқинлашиб, портлашнинг қудратидан манфаат келтирадиган тарзда фойдаланиш, вайрон этувчи табиий офатни яратувчан кучга айлантириш учун техникавий жиҳатдан ғоят катта имкониятлар очиб бермоқда.

Халқ хўжалигини планлаштириш ва бошқаришнинг математик методларини ишлаб чиқишга Ленин мукофотлари бериш тўғрисидаги қарорда фахрли ўринлардан бири ажратилган. Бу — ҳаётимиздаги янги ва фавқулодда қувончли ҳодиса бўлиб, аниқ фанлар билан ижтимоий фанлар бир-бирига жуда яқин «туташиб» кетаётганлигини, ишлаб чиқаришни планлаштиришнинг замонавий, оператив ва кенг кўламдаги илмий-техника асослари ривожланиб бораётганлигини кўрсатади. Л. В. Канторович ишлаб чиққан чизиқли программалаш методлари, у ясаган жорий ҳамда истиқболли планлаштиришнинг математик моделлари (статистик ва динамик) бу ишда катта роль ўйнади. Совет экономикасида математикани қўлланиш методологиясининг умумий масалаларини ишлаб чиқишда марҳум академик В. С. Немчиновнинг зўр хизмати бор. Бу олим, жумладан, айрим иқтисодий районга мослаштириб, тармоқлараро баланс тузиш схемасига жиддий ўзгартишлар киритди. Шуни айтиб ўтиш муҳимки, мамлакатдаги бир неча иқтисодий районнинг илмий жиҳатдан асосланган баланслари тузиб чиқилди. Иқтисодий кўрсаткичларни, хўжалик ҳисобини ва моддий рағбатлантириш системасини такомиллаштириш хусусида конкрет таклифлар киритилди. В. В. Новожилов экономикада математика методларини қўлланиш проблемаларини ишлаб чиқишга, жумладан, капитал маблағларнинг қанчалик самара беришини белгилаш учун математика методларидан қўлланишга катта ҳисса қўшди.

В. И. Арнольд билан А. Н. Колмогоровнинг «Гамильтон системаларининг барқарорлиги проблемасига доир ишлар цикли» Ленин мукофоти билан тақдирланди.

«Чизиқсиз дифференциал тенгламалар назарияси ва чизиқсиз тебранма ҳаракатлар назариясига доир ишлар цикли учун» Ленин мукофотига сазовор бўлган таниқли украин математиги Ю. А. Митропольскийнинг методларидан механикада ва ҳозирги замон техникасида кенг фойдаланила бошлади.

Шунингдек академик Е. Н. Павловский ва СССР Фанлар академиясининг корреспондент-аъзоси Л. А. Зенкевич сингари фан ветеранларининг номларини алоҳида тилга олмоқчиман. Бугун биз уларни Ленин мукофоти деган юксак унвонга сазовор бўлганлари билан чин юракдан қутлаймиз. Ҳар иккովларининг ёшини бирга қўшсак, улар 150 йилдан кўпроқ умр кўришган. Ўз халқига фойдали иш қилишга, ўз асарлари билан ўз халқига хизмат кўрсатишга доимо интилиш мана шу ажойиб олимларнинг ҳар бирига хос бўлган хусусиятлардир. Евгений Никанорович Павловский Ўрта Осиёда, Узоқ Шарқда тарқалган баъзи оғир касалликларнинг илдиз манбаи қаерда? — деган саволга жавоб излаб, ана шу районларда ҳеч ким юрмаган қанча-қанча йўлларни босиб ўтди. Шунинг натижасида олим шундай бир таълимот яратдики, бу таълимотга кўра, касалликларнинг манбалари одамга боғлиқ бўлмаган равишда яшаб келади, бундай касалликларни қўзғатувчи микроблар умуртқали ёввойи хайвонлар билан ҳар хил каналар ўртасида айланиб юради. Бундай манбалар одамлар ва қишлоқ хўжалиги хайвонлари учун катта хавф туғдиради. Е. Н. Павловскийнинг «Касалликларнинг табиий манбалари» деган таълимоти профилактика чораларини кўриш, юқумли касалликлар тарқалишининг олдини олиш имкониятини беради.

Лев Александрович Зенкевич ўзини «денгиз бандаси», деб атайди. Ҳақиқатан ҳам олим ҳаётининг талайгина қисми денгиз ва океанларда сузиш билан, улардаги ўсимликлар дунёсини тадқиқ қилиш билан ўтади. Л. А. Зенкевичнинг «СССРдаги денгизлар биологияси» китоби Ленин мукофоти билан тақдирланди. Бу китоб Совет Иттифоқидаги денгизларнинг гидробиологиясига бағишланган капитал асардир. Олим чучук сувлардаги хайвонот дунёсининг келиб чиқиши ҳақидаги назарияни яратди. Тинч океанининг чуқур сувли чўкмаларидаги «аҳоли»нинг қандайлигини тасвирлаб берди, жаҳон океанида яшовчи хилма-хил ҳайвонларнинг географик зоналар бўйича манзарасини чизиб кўрсатди. Денгиз хайвонларини иқлимга мослаштириш мумкинлиги ҳақида олим илгари сурган назария денгиз типидаги хавза хайвонот дунёсини «реконструкция» қилиш ҳамда Каспий денгизида катта ёшли осетр балиқлари учун мўл-кўл озуқа базаси яратиш соҳасида дастлабки тажрибани ўтказишга имкон берди.

СССР Медицина фанлари академиясининг ҳақиқий аъзоси П. Г. Корневнинг «Суяк-бўғин сили хирургияси» деган монографиясида профилактика, тикловчи ва якунловчи хирургия операцияларини қўлланиш йўли даволашнинг «консерватив» методига қарама-қарши қўйилади. Бунда олим ўзи раҳбарлик қилиб келаётган сил хирургияси Ленинград илмий тадқиқот институтининг кўп йиллик тажрибасига таянади. Ана шу институт клиникаларида бунга ўхшаш операциялар мингпаб ўтказилган. Бу тажриба мамлакатимиз ташқарисида ҳам маъқулланди.

Москвалик олим, зўр тадқиқотчи Д. М. Раузер-Черноусованинг ишлари геологлар, палеонтологлар, нефтчиларга ғоят манзур бўлди. У ўзининг бутун ҳаётини энг қадимги жуда майда организмни — фораминиферларни ўрганишга бағишлади. Эволюциянинг умумий қонунлари асосида миллион йиллар мобайнида ривожланиб келган мана шу «ҳаёт қатраси» Ернинг тарихи ва тузилишидаги айрим босқичларнинг хусусиятларини олимнинг кўзига очиқ кўрсатиб қўйди, олимни геология практикаси учун қимматли бўлган кенг умумлашмалар ва хулосалар чиқаришга олиб келди.

Н. Н. Воронинининг «Шарқи-Шимолий Руснинг XII—XV асрлардаги меъморчилиги» деган икки томли асари жаҳон фанига катта ҳисса бўлиб қўшилди. Автор бу асари учун ҳақли суратда Ленин мукофоти олишга сазовор бўлди.

Биз бу суҳбатимизда фан соҳасида Ленин мукофотлари билан тақдирланган асарларнигина тилга олдик. Қарорда селекциячиларимизнинг, инженерларимиз, ишчиларимизнинг энг янги техника ҳамда совет кишиларининг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаётган ажойиб иншоотлар яратувчиларнинг энг катта ютуқлари ҳам тақдирланганлигини пировардида айтиб ўтайлик.

Халқимиз илмий техника тараққиётини олға силжитаётган мутахассисларимизнинг фидокорона меҳнатини ниҳоятда қадрлайди. Бугун Ленин мукофотлари лауреатларини муборакбод қилар эканмиз, айни замонда лабораторияларда, институтларда, заводларда ва тажриба станцияларида янги кашфиётлар, янги лойиҳалар пишиб ва етилиб келаётганлигига, партия билан бирга, Ленин номини дилига жо қилиб, коммунизм сари бораётган халқимизнинг ижодий ғайрати битмас-туганмас ва қудратли эканига хурсанд бўламиз. (ТАСС).

ИЖОДИЙ ИЗЛАНИШ ЙЎЛИДАГИ ҚАДАМЛАР

Бизнинг давримизда илм-фан техника тараққиётини ҳаракатлантирувчи антиқа кучдир. Тадқиқотчилик ва завод лабораторияларида, конструкторлик бюролари ва лойиҳа ташкилотларида оригинал машина ва аппаратлар бунёдга келмоқда, борган сари мукаммаллашган технология процесслари яратилмоқда. Шу зайлда ижодий изланиш йўлидаги қадамлар тезлашмоқда. Техника тараққиётининг ижодкорлари бўлган тадқиқотчилар, ихтирочилар, технологлар, конструкторларнинг энг яхши ишлари Ленин мукофотлари билан тақдирланди.

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Фан ва техника соҳасида Ленин мукофотлари комитети раисининг ўринбосари Ю. Е. МАКСАРЕВ билан ТАСС мухбирининг суҳбати

... Чўлларнинг қиёфаси ўзгариб бормоқда. Қорақумда азим дарё вужудга келди. Ноёб гидротехника иншооти — 800 километр узунликдаги Қорақум канали барпо этилди.

Амударё суви Туркманистондаги катта-катта ер массивларига ҳаёт бағишлайди. Янги канални битказиш билан Мурғоб, Тажаннинг қақраб ётган районларига, республиканинг Копетдоғ ёнидаги ғарбий ва ғарби-жанубий районларига сув етказиб беришдан иборат муҳим проблема ҳал қилинди. Канал 160 минг гектардан кўпроқ янги майдонни суғориш имконини беради.

Ленин мукофоти лауреатлари бўлиб қолган олимлар ва лойиҳачилардан А. Н. Асночевский, И. В. Болгенков, А. Т. Морозов, К. Ф. Ефремов ва бошқалар техникага оид бир қанча мураккаб вазифаларни муваффақиятли бажардилар. Улар дарёдан сув олиш проблемасини тўғон қурмасдан, сув тиндирнладиган шохобча каналлар барпо этиш йўли билан ҳал этдилар. Канал суръатининг энг матлуб шаклда бўлишини таъминлаш, қумларнинг ҳужумидан ва қирғоқларини сув нуратиб кетишидан муҳофаза қилувчи комплекс система яратиш йўллари муваффақиятли равишда топилди. Янги Қорақум канали жаҳон ирригация қурилиши практикасида мисли кўрилмаган қурилишдир.

Табиий газ — арзон ва тежамли ёқилғи ҳамда химия саноати учун қимматли хом ашё ҳисобланади. Магистрал газ қувурлари орқали ҳар йили шаҳарлар ва саноат корхоналарига миллиард-миллиард кубометр газ келиб турибди. Газ қувурларининг тобора узайиб бораётганлиги газ ўтказиш учун қудратли техника яратишни талаб қилмоқда. Нева машинасозлик заводида газ турбинасининг конструкцияси ишлаб чиқилди ҳамда шундай турбиналарни ясаш ўзлаштириб олинди. Бу двигателни ишга тушириш ва унга хизмат қилиш тўла равишда автоматлаштирилди. Янги турбина ўз кўрсаткичлари жиҳатидан жаҳон миқёсида энг яхши турбиналар сафидан жой олди. Ҳозиргача шундай агрегатлардан ўнлаб ясаб чиқарилди. Газ турбинаси агрегатининг конструкциясини яратганликлари, уни кўплаб ишлаб чиқаришни ўзлаштирганликлари ва шундай агрегатдан магистрал газ қувурларининг компрессор станцияларида фойдаланишни йўлга қўйганликлари учун В. И. Андреев, Г. И. Богорадовский, А. А. Бурдин ва бошқалардан иборат авторлар коллективига Ленин мукофоти берилди.

Тезкор усулда қазиш — кон-руда саноатида жуда муҳим проблемалардан бири. Мана шунинг учун ҳам Алмалиқ полиметалл комбинатининг руда конларида горизонтал кон тармоқларини жадал усулда қазишнинг янги усулларини ишлаб чиққан ва жорий қилган М. И. Харитонов, Н. И. Абрамов, Б. Ф. Еремин ва бошқаларга Ленин мукофоти берилганлиги катта воқеа бўлди. Кон қазишдаги мавжуд нормалар бир неча баравар ошириб юборилди. Етти йил ичида — 1958 йилдан 1964 йилгача комбинатнинг руда конларида 30 минг метрга яқин кон тармоқлари янги метод билан қазилди. Меҳнат унумдорлиги шундай юксак даражада бўлаётганлигининг сири нимада? Бунга ишларни янгича ташкил этиш, ғоят самарали машиналар ва механизмларни такомиллаштириш ҳамда яратиш туфайли эришилди. Чунончи, юк ортувчи машина модернизация қилиниб, унинг иш унуми 1,8 баравар оширилди. Шунингдек кон массасини узлуксиз юклаб турадиган ўзиюрар конвейер яратилди, осонгина кўчириб олинадиган механик шпаллар ва бошқа қимматли мосламалар ишлатилди.

Рангли металлургия гуркираб ривожланмоқда. В. И. Ленин номли «Североникель» комбинати ва бошқа корхона коллективларининг тажрибаси бунга мисол бўла олади. Комбинатда янги цехларни қурмасдан, фақат ишлаб чиқариш процессларини жадаллаштириш ва технологияни такомиллаштириш ҳисобига электролит никели ва металл кобальти ишлаб чиқаришни анча кўпайтиришга муваффақ бўлинди. Ленин мукофоти лауреатларидан В. Я. Поздняков, Н. Ф. Борисов, В. Б. Жилкин ва бошқалар янги технологияни қўлланиб, ускуналарнинг иш унумини кескин оширишга эришдилар.

Совет машинасозлари қуюв қолипларини юқори босим остида пресслашнинг прогрессив методини ишлаб чиқдилар. Техника соҳасидаги мана шу дадиллик талаб қилувчи вазифани амалга ошириш учун махсус пресс ускуналари ва автоматика линиялари тайёрланди ва жорий қилинди. Юксак мукофотга сазовор бўлган мутахассислардан А. Г. Веденев, Б. Г. Барановский, А. Д. Горячев ва бошқалар бу соҳада ўрнак кўрсатдилар. Қуюв қолипларини тайёрлашнинг янги методи ишлаб чиқариш процессларини механизациялаштириш ва автоматлаштиришда ажойиб имкониятлар очиб бермоқда. Сўнгги йилларда бундай серунум автоматик қуюв линиялари фойдаланишга топширилди.

Ажойиб совет агрономлари ва селекциячилари, Ленин мукофоти лауреатлари А. Л. Мазлумов ва Н. А. Савченколар қанд лавлагининг элликка яқин қимматли навини қишлоқ хўжалигига топширдилар. Бунга олимларнинг қирқ йилдан ортиқ вақт ичида қунт ва ғайрат билан қилган меҳнати сарф бўлди. Ҳозирги вақтда мамлакатда қанд лавлаги ўстирилаётган ҳамма майдонларнинг қарийб ярмига, Россия Федерациясида эса саксон процентдан кўпига Рамонская селекциясининг уруғлари экилмоқда. 27 область, ўлка ва республиканинг шароитига мослаштирилган «Рамонская 06» нави айниқса катта майдонни эгалламоқда. Мазлумов ва Савченко яратган қанд лавлаги навлари серҳосиллиги, қурғоқчиликка чидамлилиги, тезпишарлиги ва юксак техникавий сифатлари билан ажралиб туради. Қанд лавлаги навлари ва гибридларини халқаро миқёсда синаб кўриш юзасидан ўтказилган тажрибалар совет селекциячилари етиштирган экинлар ҳосилдорлик жиҳатидан биринчи ўринларда турганлигини кўрсатди.

Қонни сунъий усулда айлантиришнинг бизнинг мамлакатимизда С. С. Брюхоненко ишлаб чиққан оригинал йўлини чет эл олимлари кенг кўламда қўллана бошладилар. Медик олимга Ленин мукофоти унинг вафотидан кейин берилди.

Бугун совет кишилари Ленин мукофоти лауреатларини қизғин табриклаб, ўз ижодий режаларини рўёбга чиқаришда уларга янги-янги ютуқлар тиламоқдалар. (ТАСС).

3 СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
23 АПРЕЛЬ, 1965 ЙИЛ
№ 94 (13.050).

УЛУҒ ЛЕНИН ХОТИРАСИ

Гавана қўлтиғининг шимолий соҳилидаги машъал доим ловуллаб турибди. Бу ерда гарчи ортиқча газ ёндирилса ҳам, лекин машъал асло сўнмайди. Кубада нефтни қайта ишлаб берувчи энг йирик марказни яксон қилиш ниятида бўлган контрреволюционер аблаҳларнинг ҳаво қароқчилари бу машъалга бомба ташлаш учун кўп марта уриниб кўрдилар, лекин бунинг уддасидан чиқа олмадилар. Машъал бу ҳужумларга бардош берди. Абадий сўнмас бу олов ўз нурини сочиб турган районда аввалгидек ҳозирда ҳам ҳаёт булоқдек қайнамоқда. Бу районни Регла райони деб атайдилар. Регла Кубада энг кичик муниципал округларнинг бири ва айни вақтда мамлакатнинг ишчилар яшайдиган энг йирик марказларидан биридир.

Регла аҳолиси асосан нефтни қайта ишлаш саноатининг ишчилари ва денгиз захматкашлари — балиқчилар, денгизчилар, порт ишчиларидан иборат. Шу сабабли, бу муниципал округ гарчи кўп ерни ишғол қилмаса ҳам, мустақиллик ва озодлик учун, социализм қуриш учун курашувчи Куба халқининг қўлга киритаётган ғалабаларида муҳим роль ўйнайди.

АҚШ иқтисодий блокадани кучайтирган ва ватаннинг тақдири ҳал этилган бир пайтда. Регла ишчилари Совет мамлакатининг жуда катта танкерларидан ёқилғини бўшатиб олиш учун причал тайёрладилар. Регла балиқчилари озиқ-овқат маҳсулотларининг етишмаганлигини эътиборга олиб, балиқ овлашни икки баравар кўпайтирдилар. Балиқ маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи «Терминал пескера» заводининг меҳнаткашлари ўзларини мамлакатнинг тўла ҳуқуқли хўжайинлари деб ҳис этиб, ўзлари яратган механизацияни кенг жорий қилдилар, корхонанинг ишлаб чиқариш қувватини оширдилар.

Америка империалистларининг Куба революциясини тормор келтириш режалари барбод бўлди.

Кубанинг барча меҳнаткашлари каби Регла меҳнаткашлари ҳам хўжаликка доир ёки бирор сиёсий масалани муҳокама қилганларида одатда таққослаб кўрадилар. Улар революциядан кейинги йилларда ўз мамлакатида вужудга келган шароитни Россияда Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларидаги шароит билан таққослайдилар, Россиянинг тажрибасига, В. И. Ленин асарларига мурожаат қиладилар. Ленин китоблари кубаликлар учун дастур бўлиб қолди.

Куба шоири Николас Гильен ўз асарида мисол қилиб келтирган ҳужжатлар бу жиҳатдан жуда мароқлидир. Николас Гильен Куба халқининг бутун дунё меҳнаткашлари билан бирдамлигини ва унинг В. И. Ленинга чексиз муҳаббатини яққол исбот этган ана шу ҳужжатларнинг баъзилари тўғрисида ҳикоя қилиб берди.

Ҳужжатларнинг бири 1921 йилга тааллуқлидир. Реглада ўша вақтда ҳам ҳаёт жўш уриб турар эди. Ана шу муниципал округда ишчилар ҳаракати ғоят кенгайиб кетган эди.

Ўша пайтда доктор Антонио Бош Мартинес Регланинг оқсоқоли ва судьяси эди. У декрет чиқариб, Регла муниципал округида Биринчи майни байрам деб эълон қилди.

Орадан уч йил ўтгач, В. И. Ленин вафоти муносабати билан Антонио Бош Мартинес 1924 йил 24 январда мардонаворлик билан тағин ҳам муҳим бир декрет чиқарди. Декретда бундай дейилган эди:

«Телеграф хабарларига қараганда, Россияда граждан Владимир Ленин вафот этган. Владимир Ленин шу ойнинг 26-куни, шанба куни дафн этилади;

граждан Ленин ҳақли суратда муниципал округининг пролетариати ва интеллигенциясининг меҳр-муҳаббатига сазовор бўлди. У улуғ зотдир. Ленин инсоният адолатининг энг соф ва энг юксак идеалларини ҳимоя қилиш учун жуда кўп куч сарф қилди;

одамларга наф келтирадиган ижтимоий фаолиятда намуна кўрсатган кишиларни иззат-ҳурмат қилиш бизда одат бўлиб қолган. Ленин эса ўзининг ижтимоий фаолияти билан ЖАҲОННИНГ УЛУҒ ГРАЖДАНИ сифатида намоён бўлди-ер юзидаги барча кишиларнинг мақтов ва олқишига сазовор бўлди. Бу эса хурсандчилигимиз ва иззат-ҳурматимизни билдириб, у билан сўнгги марта видолашмоғимиз учун тўла асос бўлади;

ана шуларнинг ҳаммасини эътиборга олиб ва мазкур округ аҳолисининг ваколатини зиммамга юклаган мансабга тайинланишим муносабати билан менга берилган ҳуқуқларга биноан

ҚАРОР ҚИЛАМАН:

26 январь шанба куни муниципал бошқарма муассасаларида мотам куни деб эълон қилинсин ва шундай деб мен эълон қиламан;

округнинг бутун аҳолисига ана шу чексиз қайғули воқеани икки минутлик сукут ичида эсга олиш таклиф этилсин ва шундай деб мен таклиф қиламан;

бутун аҳоли кундуз соат бешда — Россияда Ленининнг жасади дафн этиладиган асnода ўз қалъамизнинг тепалиги яқинидаги тепаликка тўпланишга даъват этилсин ва мен шундай қилишга даъват этаман. Бу тепаликда ана шу кун хотираси учун ва бизни қайғуга солган воқеа хотираси учун зайтун дарахти ўтқазилади.

Барча кишилар танишиб чиқмоғи учун бу декрет халққа маълум қилиниши керак».

Алькальд ўша куни ва 25 январда махсус буйруқ ҳамда яна бир декрет чиқарди. Алькальд бу буйруқ ва декретида В. И. Ленин дафн этиладиган вақтни аниқ кўрсатди ва Ленин хотирасини икки минутли сукут ичида қай тариқа ҳурматлаб эсга олишни батафсил тушунтириб берди. Алькальд Антонио Бош Мартинес чиқарган янги декретда бундай дейилган эди: «Кундузги соат 5 дан бошлаб ҳар қандай ижтимоий ишлар билан шуғулланиш икки минут мобайнида тўхтатиб турилиши керак: машиналар қатнови, муассасалардаги ҳар қандай ишлар тўхтатилиши, барча кишилар сукут сақлаши керак».

Алькальд тайинлаган кунда, яъни 27 январда зайтун дарахти ўтқазилди. Шу куни қаттиқ ёмғир ёғди. Шу сабабли одамлар тантанали маросим бошқа кунга кўчирилса керак, деб ўйлаган эдилар. Аммо дарахт ўтқазиш вазифаси топширилган комиссия Алькальд бошчилигида йўлга чиқди. Икки мингдан ортиқ киши комиссия билан бирга борди.

Ўша вақтдаги матбуотнинг хабар беришича, доктор Антонио Бош Мартинес ва сеньорита Мерседес Борроро беш минут кам бешда зайтун дарахтини ўтқаза бошлаганлар. Шу ерда ҳозир бўлган кишиларнинг ҳар бири дарахт ўтқазилган жойга бир ҳовучдан тупроқ ташлаган. Шундан кейин ҳаммалари муниципалитетга қайтиб келганлар ва бу ерда Ленин хотирасини ҳурматлаб эсга олганлар.

Регла денгизчилари зайтун дарахти ўтқазилган тепаликни «Ленин тепалиги» деб атадилар. Полиция 1930 йил 1 майда ана шу ёдгорлик дарахтни кесиб ташлаган бўлса ҳам, бу ном сақланиб қолди.

Революция ғалаба қилганидан кейин тепаликда В. И. Ленинга ҳайкал ўрнатилди. Ҳайкал атрофидаги кичик майдон эса янги социалистик Регла меҳнаткашларининг тантанали йиғилиш ва митинг жойи бўлиб қолди.

... Мен Реглада бир неча бор бўлдим. Ундаги балиқчиларнинг кўпи билан танишман. Балиқчилардан баъзиларининг уйларида ҳам бўлганман. Уларнинг ҳозирги кунда ҳам Ленин хотирасини муқаддас билиб, ҳурмат қилаётганликларини кўрдим.

Кубадаги кинотеатрларнинг экранларида Ленин тўғрисидаги фильмлар — «Ленин 1918 йилда», «Ленин Октябрда» фильмлари тез-тез кўрсатиб турилади. Бу фильмлар кўрсатилганида кинотеатрларнинг заллари ҳамиша одамлар билан лиқ тўла бўлади. Улуғ йўлбошчи экранда намоён бўлиши билан ҳамма гулдурос қарсак чалади. Сиз қайси кинотеатрга борманг, ҳамма жойда — Регладаги ишчилар маҳалласида ҳам, илгари аристократлар яшаган Ведадо районидаги кинотеатрларда ҳам доим худди шундай манзарани кўрасиз.

Куба халқи улуғ революционер Владимир Ильич Ленинни яхши билади ва сидқидилдан севади.

В. ШЧУИН.
(ТАСС).

КУБА ХАЛҚИ В. И. ЛЕНИННИ СИДҚИДИЛДАН СЕВАДИ

СОВЕТ ГЕОЛОГЛАРИ САҲРОИ КАБИРДА ЕР ОСТИДА СУВ ҚАТЛАМИ ТОПДИЛАР

ЖАҲОНДАГИ ЭНГ КИЧИК КИТОБ

КОБИЛДА УЙСОЗЛИК КОМБИНАТИ ИШГА ТУШДИ

АРТИСТНИНГ ҚИСМАТИ

ПЛАНЕТАМИЗДА

ЧЕТ ЭЛ ХРОНИКАСИ

● *БЕЛГРАД. Югославия Иттифоқ скупшинасининг ва меҳнаткаш халқ социалистик иттифоқи иттифоқ комитетининг таклифига биноан, Венгрия Халқ Республикасининг парламент делегацияси Югославияга визит билан келди. Бу делегацияга Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети сиёсий бюросининг аъзоси, Ватан халқ фронти Умумвенгрия кенгаши президиумининг раиси Дьюла Каллаи бошчилик қилмоқда.*

● *ЖАЗОИР. Саҳрои Кабирда ишлаётган совет геологлари Бискра воҳаси районида 300 метр чуқурликда сув қатлами топганликларини Жазоирдаги газеталар кўзга кўринарли жойда босиб чиқардилар. Яқинда пармаланиб бўлган кон-қудуқ ҳар минутда 750 литр сув бермоқда.*

● *АККРА. Гана Республикаси президенти Кваме Нкруманинг Тамал шаҳрида ижтимоий таълим институти ҳузурида очилган бир йиллик курс ўқувчиларига юборган мактубида фақат социализмгина жамиятдаги моддий неъматларни одилона тақсимлаш билан бирга тараққиётнинг тез суръатлар билан боришини таъминлай олади, дейилади. Бу курсдаги бу йилги машғулотлар «Ганани социалистик реконструкция қилиш» деган темада ўтказилади.*

● *ЛОНДОН. Тинчлик учун курашувчи ташкилот бўлган «100 лар комитети» тарафдорларидан бир группаси Американинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши норозилик билдириб Лондондаги гайд-паркда ўн кунлик очлик бошлади.*

● *ГААГА. Роттердамда такси шофёрларининг 16 кунлик забастовкаси тугади. Гаага ва Амстердам таксичилари ҳам қўллаб-қувватлаган бу шофёрлар забастовка натижасида иш ҳақини бирмунча оширтиришга муваффақ бўлдилар.*

● *ЛОНДОН. Англия Ташқи ишлар министрлиги баёнот эълон қилиб, СЕАТО кенгашининг Лондонда бўладиган сессиясига Франция ўзининг ташқи ишлар министрини юбормасликка қарор қилганлигига афсусланганлигини изҳор қилди. Илгари бериб ўтилган хабарда айтилганидек, Франция вакили сессия ишида фақат кузатувчи сифатида қатнашади. (ТАСС).*

ТАРЗАН ЎРМОНИНИ ҚУМСАМОҚДА

Капитал ва **ИНСОН ТАҚДИРИ**

Оддийгина, содда кийинган бу қария кино артистга сира ўхшамайди. У Лос-Анжелос кўчаларидан ўтаётганда ҳеч ким унинг орқасидан қараб қолмайди. У одатда бир неча кўча ва майдонни кесиб ўтиб, шаҳар суди биносига киради. Балки уни суд ишлари қизиқтирар? Йўқ, бу ерда унинг тақдири ҳал қилинмоқда.

Бу воқеа йигирманчи йилларда, Лос-Анжелосдан узоқда, Жанубий Африка ўрмонларида бошланган деб ҳисоблайди у. Ёз кунларидан бирида оқ танли колониячилар фил овига чиқмоқчи бўлишди. Улар тропик ўрмонда тўсатдан маймунлар подасига дуч келиб қолишди. Овчилар ғалати воқеанинг шоҳиди бўлишди: маймунлар орасида бир одам ҳам бор эди. У дарахт устида маймунлар каби чаққонлик билан юрар, тахдиддан қочиб қутуларди. Ниҳоят уни тутиб олишди. У негр бола эди. Бола ҳеч қандай тилни тушунмас, фақат ҳайвонларнинг қичқириғига жавоб берарди. Боланинг севимли овқати тирик калтакесаклар эди.

Кейин негр боланинг тақдири нима бўлди? Бир фермер уни асраб олди. Лекин йигитча одамларга кўника олмади ва 1948 йил май ойида вафот этди. Бироқ бу воқеа бутун дунёда шов-шувга сабаб бўлди. Бу ҳақда газеталарда минглаб мақола ва репортажлар, юзлаб турли-туман китоблар ёзилди. АҚШда эса «Тарзан маймунлар орасида» деган китоб кенг тарқалди. Унинг автори қаҳрамонини Тарзан деб атаб, боланинг саргузаштлари тўғрисида хаёлий воқеаларни қалаштириб ташлади. Худди шу китоб асосида 1930 йилда Голливуд корчалонлари Тарзан ҳақида серияли фильм яратмоқчи бўлишди. Ўз-ўзидан маълумки, постановкачилар олдида бош ролни ким ўйнайди деган жиддий проблема турарди. Фильмнинг муваффақияти кўп жиҳатдан бош ролни ким ўйнашига боғлиқ эди. Йирик «Метро-Голдвин-Мейер» Голливуд фирмасининг консультантларидан бири «Жонни ўйнаса қандай бўларкин?» деб таклиф киритди. Жонни ким эканлигини ҳамма яхши биларди.

Жонни Вейсмюллер 1904 йилда Пенсильвания штатида туғилган. Бола жуда касалванд эди. Агар врач болага сувда сузишни маслаҳат бермаганда, эҳтимол Жонни ҳеч қачон машҳур спортчи бўлмай қолиши мумкин эди. Бола ҳовузга келганда, у ерда Америка спортчилари орасида машҳур бўлган тренер Боб Кихутни учратиб қолди. Кихутнинг ўз методи бор эди, ёш сузувчиларни сувга туширмас, икки ойдан беш ойгача давом этадиган гимнастика курсини ўтгандан сўнггина сузишга рухсат берарди. Жонни сувга тушди-ю, дастлабки кичик мусобақада-ёқ ҳамма тенгдошларидан ўзиб кетди.

Ажойиб Америка спортчисининг шуҳрат йўли шу тариқа бошланди. «Нурми енгил атлётикада қандай бўлса Вейсмюллер сузишда шундайдир» деб ёзган эди «Спортс иллюстрейтед» журнали ўша вақтда. Бир неча йил ичида Вейсмюллер 67 марта жаҳон ва 52 марта Америка чемпиони унвонини олишга муваффақ бўлди. У олтита олимпия медалини олди. 1924 ва 1928 йиллардаги олимпиада унга жуда катта шуҳрат келтирди. Ўша вақтга қадар бир киши шунчалик кўп олтин медаль олмаган эди. Америка спорт жамоатчилиги олимпия чемпиони ва жаҳон рекордчисини миллий қаҳрамон сифатида шарафлади.

Унинг ўзи-чи? Вейсмюллернинг айтишича, унинг асосий рекорди на диплом, на медаль билан мукофотланган. Кейинчалик бассейнда суратга олиш пайтида крокодил актёрга ташланган. Голливуд бассейнидаги 25 метрли масофани Жонни шунчалик тез сузиб ўтганки, олимпия ўйинларида ҳам бунчалик тез сузмаган эди.

Ажойиб спортчини шундай хавфли касбни танлашига нима мажбур қилди? Олимпия чемпионини ким «Метро-Голдвин-Мейер» фирмасига мақбул тушадиган тарзанга айлантирди?

«Сузувчи спортчи вақтимдаёқ, — деб эслайди ҳозир Вейсмюллер, — ўша шон-шуҳрат қозонган пайтимдаёқ ҳар вақт қўрқиб турардим. Енгилсам, кейин нима қиламан деб қўрқардим. Аммо, ҳаммадан кўра, ўз рекордларимдан қўрқардим. Чунки, вақти келиб, бу рекордларни такрорлай олмаслигим турган гап эди... Шунинг учун ҳам Голливуд менга пул ва роль таклиф қилганда, бунинг оқибати нима бўлишини яхши билсам ҳам, спортни ташлаб кетишга мажбур бўлдим».

Жонни Вейсмюллернинг рекорд кетидан қувиши шу тариқа тугаб, пул кетидан қувиш бошланди. «Метро-Голдвин-Мейер» фирмаси чақалоқлигида ўрмонга тушиб қолган оқ танли бола — Тарзан ҳақида ўн бир йил ичида ўн икки серияли фильм чиқарди. Голливуд Вейсмюллерга кўп пул тўлар аммо ҳар бир буйруғини сўзсиз бажаришни талаб қиларди. Вейсмюллер — Тарзан АҚШда машҳур киши бўлиб қолди, унинг ўз ҳаёти ҳам Голливуд ихтиёрида эди. Масалан, Голливуд билан тузилган бир шартномага кўра, ўз хотини билан ажралиши ва машҳур кино артистига уйланиши зарур эди. Жоннининг хотини кино корчалонларига «реклама қилишга арзимайдиган» бўлиб кўринган экан. Асоратга тушиб қолган Вейсмюллер шартноманинг бу моддасини итоаткорлик билан бажарди. Янги никоҳ реклама характерида бўлиб, фирма манфаатларига мос тушарди.

Йиллар ўтди, ёшлик ҳам ўтиб кетди. Урушдан сўнг Жонни Голливудга керак бўлмай қолди. Кекса артист Тарзан ролини ўйнашга ярамай қолганда Вейсмюллерга истеъфо берилди.

Тез орада Жонни-Тарзаннинг ишлаб топган пули тугаб қолди.

Яқинда Америка матбуоти Вейсмюллер хонавайрон бўлганини хабар қилди. Унинг ягона бир даромад манбаигина қолган. У ҳам бўлса автобиографик китобини сотишдан тушадиган пулдир. Лекин Лос-Анжелосдаги суд бу пулга арест солиб қўйди. Агар Вейсмюллер бу судда ютиб чиқмаса, бир чақасиз қолади. Машҳур спортчи ва актёрнинг хонавайрон бўлганлиги шов-шувга ишқибоз бўлган матбуотда қизиқиш туғдирди. Англияда чиқадиган «Уикэнд» журналининг репортёри Билл Либби Вейсмюллер билан суҳбатлашди. Репортёр олимпия чемпионининг медалларини суратга олмоқчи эди. Лекин Вейсмюллер журналистга бундай медалларини кўрсата олмади. Уларнинг ҳаммасини сотиб ейишга мажбур бўлган экан.

Собиқ Тарзаннинг ҳозир на оиласи, на дўстлари бор. «Ҳозир мен ўзимни ўзим айбламоқдаман, бутун ҳаётимни олтинга бўялган ёлғон билан тўлдирган Голливудни айбламоқдаман, — дейди Вейсмюллер.— Ҳозир ҳеч нарсам қолмади, ҳатто ўзим учун жуда қадрли бўлган олтин медалларни ҳам сотишга мажбур бўлдим...»

Тарзан ҳақидаги «киноэпопея» фильмларидан бирида ярим ваҳший одам Африка ўрмонидан капиталистик шаҳар ўрмонига тушиб қолгани ҳақида ҳикоя қилинади. Шаҳарда ҳар қадамда заҳарли илонлар ва крокодиллардан ҳам хавфлироқ ва айёрроқ душманлар учрайди. Тарзан ўз ҳайвонлари олдига қайтади. Буржуазия Америкасининг ваҳшиёна қонунларини ўз бошидан кечирган Вейсмюллер ҳозир шу фильмни тез-тез эсламоқда. «Чинакам Тарзан бўлиб ҳайвонлар орасида яшашни орзу қилиб қолдим» демоқда у.

А. ГУРКОВ,
(АПН)

Шу йилнинг бошида Афғонистоннинг Кобил шаҳри четида Совет Иттифоқи ёрдамида қурилган уйсозлик комбинати ишга туширилди. Комбинат йилига 35 минг квадрат метр уй-жой қуришга имкон беради. Корхона маҳсулотидан Кобулда меҳмонхоналар, кинотеатрлар, болалар боғчалари бўлган микрорайонлар қурилиши бошлаб юборилди. Суратда: уйсозлик комбинати ишлаб чиқариш биносининг ташқи кўриниши.

В. Соболев фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

Кўкнори донасига жойлаштирилган китоб

Закарпатьяда асли агроном бўлган уста Н. С. Сядристий ўзининг янги ясаган жуда кичкина китобини — «Кўбизчи» китобини Тарас Шевченконинг биринчи «Кўбизчиси» босилиб чиққанлигига 125 йил тўлган кунга бағишлади. Бу китобнинг катталиги 0,6 квадрат миллиметр.

Кези келганда шуни айтиб ўтиш керакки, ҳозир бу — жаҳондаги энг кичкина китобча. Италия музейида сақланиб келаётган яна бир китобча узоқ вақтгача жаҳондаги энг кичкина китоб ҳисобланар эди. Бу китобчанинг катталиги — 10х6 миллиметр. Сўнгра Лейпциг нашриётчилари 5х5 миллиметрли китобча нашр этишди. Шундан кейин Японияда катталиги 4х3 миллиметрли китобча нашр этилди. Китобчанинг бундан кўра кичикроқ бўлиши мумкин эмас, деб ҳисобланарди.

Аммо ужгородлик уста буларнинг ҳаммасидан ҳам ошириб юборди. У тайёрлаган «Кўбизчи» сингари китобдан иккитасини битта кўкнори уруғининг ичига жойлаштириш мумкин.

Китобчанинг биринчи саҳифасида Шевченконинг ижоди тўғрисида Иван Франко ёзган сўзбоши берилган. Китобча ўн икки саҳифадан иборат. Ҳар саҳифада шеърлар бор. Лекин шеърларнинг бир сатри ҳам икки бўлиб ёзилмаган. Китобда Шевченконинг портрети ва у туғилган уйнинг сурати ҳам берилган.

Ф. ПРОКОПЕНКО,
ТАСС мухбири.

ФУТБОЛ

ҲУЖУМЧИЛАР СУСТ

Олтин медаль учун кураш бошлаган футбол командалари иккинчи турни ўтказдилар. Бу турда Тошкентнинг «Пахтакор» командаси дам олди. Мамлакат чемпиони тбилисилик динамочилар ўз майдонларида ғалаба қозониш билан моҳир эдилар. Аммо, иккинчи турда бу традиция бузилди. Ўтган йили бўлиб ўтган мусобақаларда жуда кўп дурангга эришган чемпионнинг Минск шаҳрилик клубдошлари ҳисобни 1:1 қилишга эришдилар ҳамда чемпиондан бир очкони олдилар.

Киев шаҳрида «Динамо» командаси москвалик армия спортчиларини қабул қилди. Бу ўйин ҳам 1:1 ҳисоби билан тугади. Худди шу ҳисоб Ростов армиячилари билан Москва «Локомотив» командаси, Одесса армиячилари билан москвалик динамочилар учрашувида ҳам такрорланди.

Иккинчи турда Москванинг икки командаси яхши ўйнади. «Торпедо» футболчилари «Крылья Советов» футболчилари устидан 2:0 ҳисоби билан ғалаба қилдилар. Бокуда Москванинг «Спартак» командаси ҳам «Нефтяник»ни шу ҳисоб билан мағлубиятга учратди.

Кутаисининг «Торпедо» командаси «Черноморец»ни 1:0 билан ютди. Худди шу ҳисоб билан «Шахтёр» «Зенит»дан устун келди.

КОМАНДАЛАРНИНГ ТУРНИР ЖАДВАЛИДАГИ АҲВОЛИ ҚУЙИДАГИЧА:

КОМАНДАЛАР	ЎЙИН	ОЧКО	ТЎПЛАР
«Шахтер» (Донецк)	2	4	3—0
Армия марказий спорт клуби (Москва)	2	3	4—1
«Динамо» (Минск)	2	3	3—1
«Динамо» (Киев)	2	3	2—1
«Динамо» (Тбилиси)	2	3	4—3
«Пахтакор» (Тошкент)	1	2	1—0
«Нефтяник» (Боку)	2	2	3—2
«Спартак» (Москва)	2	2	2—1
Армия спорт клуби (Ростов)	2	2	2—2
«Торпедо» (Кутаиси)	2	2	1—2
«Торпедо» (Москва)	2	2	2—3
«Динамо» (Москва)	2	1	1—2
«Зенит» (Ленинград)	2	1	1—2
«Локомотив» (Москва)	2	1	1—3
Армия спорт клуби (Одесса)	2	1	1—4
«Крылья Советов» (Куйбишев)	1	0	0—2
«Черноморец» (Одесса)	2	0	2—4

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Радио

23 АПРЕЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Қувонч қўшиқлари. 9.30 — С. Юдаков. «Фурқат» симфоник поэмаси. 10.10 — Грузин рапсодияси. 11.10 — «Сиҳат-саломатлик» радиожурнали. 11.30 — Опералардан парчалар. 12.15 — Чолғу куйлари. 12.50 — «Фан изланишда» (рус.). 13.40 — Концерт (рус.). 16.15 — Рус операларидан парчалар. 17.00 — Концерт. 18.00 — «Алангали йиллар қиссаси». 18.30 — Севги қўшиқлари. 19.30 — Социалистик мамлакатлар куйлари. 20.00 — «Тоғ денгизлари» (рус.). 20.10 — Кечки учрашувлар (рус.). 20.45 — «КПСС МК март Пленуми қарорлари амалда». 22.10 — Вальс кечаси. 22.40 — Янги асарлар. Н. Фозиловнинг «Кимнинг отаси?» повестидан парча. 23.20 — Қишлоқ хўжалик ходимларининг талабларига мувофиқ концерт. 00.01 — Рус куйлари.

Телевидение

23 АПРЕЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар**, 18.20 — **Концерт** (Чилонзор районидаги 157-мактаб бадиий ҳаваскорлари ижросида). 18.45 — КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорлари амалда. **Тўлиқ гектарлар — мўл ҳосил гарови**, 19.00 — **Ўқ тешган хотира дафтари**, 19.25 — **Улар 19 ёшда эди** (бадиий фильм).

20.40 — **Эшиттиришлар программаси.**

Рус тилида: 20.45 — **Телевизион янгиликлар**, 21.05 — **Эфирда — Бухоро комсомоллари** («Ёшлик» студияси), 22.15 — **Экран янгиликлари.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.10 — **Қизиқ ўйинчоқлар** (кичкинтойлар учун). 18.35 — **Тошкент янгиликлари**, 18.45 — **Жанговар қалам**, 19.05 — **Интернационал** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 20.20 — **Яхши одамлар ҳақида** (телеочерк). 20.40 — **Тошкент янгиликлари**, 20.50 — **Рига қуёш ритмида** (телефильм). 21.15 — **Ария ва дуэтлар.**

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 23/IV да **Шаҳризода, Штраусиана, Болеро**, 24/IV да **Майсаранинг иши.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 23/IV да **Алишер Навоий**, 24/IV да **Биринчи муҳаббат.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 23/IV да **Тошболта ошиқ**, 24/IV да **Икки билагузук.**

Кино

Ватанга совға (Ўзбек тилида) — СОБИР РАҲИМОВ номли, НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун). «ЮЛДУЗ» (кундуз соат 5 ва кеч 7 да).

Улар биринчилардан эди — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10, кундуз 3-20 минут ва кеч 10 да, ёзги бинода — кеч 8-20 минутда).

Янги — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун). «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз соат 4 дан). «МОСКВА» (кундуз соат 12, кеч 6 ва 10 да).

Тонгда қатл этилганлар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ». «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун). «СПУТНИК» (тоқ соатларда). «ИСКРА» (кеч соат 7 дан).

Узоқ эллар — «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз соат 12 ва 2 да). «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Кўринмас армия — «ВОСТОК», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун). «МОСКВА» (эрталаб соат 10, кундуз 2, 4 ва кеч 8 да).

Тош гул (эрталаб соат 10 да). **Мозор орқали** (эрталаб 11, кундуз 12 ярим, 2, 3 ярим ва 5 да). **Кўза кўтарган қиз** (кеч 7, 9 ва 10 яримда) — «ЧАЙКА».

Ёқут кўзли билагузук — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 4, кеч 6, 8 ва 9-45 минутда).

Севги кунлари — «ФЕСТИВАЛЬ» (кеч соат 8 яримда).

Бахт куни — ПУШКИН номли (кеч соат 8 ярим ва 10 яримда).

Тоғлиқ қасоскорлар (1 ва 2-серия) — «ХИВА» (кеч соат 8 яримда).

Инспектор ва тун — «ЮЛДУЗ» (кеч соат 9 да).

Цирк майдонига йўл — «САЛЮТ» (кеч соат 8 яримда).

Граф Монте-Кристо — «ДРУЖБА» (кундуз соат 12, 3-10 минут, кеч 6 ва 9 да).

КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ ЎЗБЕКИСТОН КОНТОРАСИ
1 майдан Тошкент экранларига

Ойдин саҳифа

НОМЛИ ЯНГИ КЕНГ ЭКРАНЛИ БАДИИЙ ФИЛЬМ ЧИҚАРАДИ.

Сценарий авторлари — **Сарвар Азимов, Н. Рожков.**

Режиссёр — **Ю. Аъзамов.**

Ролларда:

М. Оғамирзаев, Г. Тонунц, Г. Луковникова-Мамедова, Р. Пирмуҳамедов, А. Фалькович, В. Рождественский, В. Абдуллаев, Ю. Аъзамов.

«Ўзбекфильм» киностудияси ишлаган.

ЎЗБЕКИСТОН КИНЕМАТОГРАФИСТЛАР СОЮЗИ

24 апрелдан 29 апрелгача

РСФСРНИНГ ҲУЖЖАТЛИ КИНО АРБОБЛАРИ БИЛАН

Тошкентда, Сирдарё ва Самарқанд областларида

ИЖОДИЙ УЧРАШУВЛАР

ўтказади.

Республика кинотеатрларида Россия федерациясининг янги ҳужжатли фильмлари кўрсатилади.

ТОШКЕНТ МАДАНИЙ-ОҚАРТУВ ТЕХНИКУМИ

кутубхона бўлимининг тўлиқсиз ўрта маълумотли биринчи курсларида ва тўлиқ ўрта маълумотли махсус I, II курсларида

СИРТДАН ЎҚУВЧИЛАРНИ

26 апрелдан

сессияга

ЧАҚИРАДИ

ПРОФТЕХНИКА ТАЪЛИМИ ТОШКЕНТ ИНДУСТРИАЛ ТЕХНИКУМИ

24 апрель кеч соат 7 да техникумни тамомлаб кетган ўртоқлар билан

ТРАДИЦИОН УЧРАШУВ КЕЧАСИ ЎТКАЗАДИ

Адрес: 4-Сариқўл тупик, 1-уй.

ТОШКЕНТ ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ИНСТИТУТИ

СИРТҚИ ФАКУЛЬТЕТНИНГ:

халқ хўжалигини планлаштириш, саноат, меҳнат, қишлоқ хўжалиги, материал-техника таъминоти экономикаси, молия, кредит, статистика, саноат, қишлоқ хўжалиги, савдо ва банкда бухгалтерия учёти ихтисосларига (1-курсга)

СТУДЕНТЛАР

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Сиртқи факультетнинг: Фарғона, Самарқанд, Қарши, Нукус шаҳарларида ўқув-консультация пунктлари бор. Бу пунктларда ҳужжатлар қабул қилинади ва кириш имтиҳонлари олинади.

Ўқиш муддати — 5 йил.

Аризалар ҳозирдан 25 июлгача қабул қилинади. Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб берилади: ўрта маълумот ҳақидаги ҳужжатнинг асл нусхаси, таржимаи ҳол, 3х4 сантиметр катталигида 4 та фотокарточка, характеристика-тавсия, иш жойидан справка, соғлиғи ҳақида медицина справкаси.

Кириш имтиҳонлари 15 майдан 31 июлгача ва 1 октябрдан 20 октябргача ўтказилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Олмазор кўчаси, 183-уй, телефон 4-18-45, қўшимча телефон 57.

ТОШКЕНТ РЕСТОРАНЛАР ТРЕСТИ

Тошкент шаҳри ресторанлари ва кафеларида ишлаш учун

ОФИЦИАНТЛАР ТАЙЁРЛАЙДИГАН

1 ойлик курсга

8-10 синф ҳажмида маълумотли, 18 ёшдан 25 ёшгача бўлган йигит ва қизлар

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тошкент шаҳар, Братск кўчаси, 51-уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин. Телефон 2-75-80, 3-41-89. (1, 4-троллейбуснинг «ОДО» остановкаси).

Янгийўл шаҳар, Комбайн кўчаси, 10-уйда турувчи **Чачи Риза**нинг Тошкент шаҳар, Першин кўчаси, 33-уйда турувчи Ирина Николаевна Мельниковадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, Максим Горький кўчаси, 17-тупик, 41-уйда турувчи **Ғуломжон Аҳмедов**нинг Фарғона область, Бағдод районидаги «Москва» колхозида турувчи Муҳриниса Халиловадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, Финская кўчаси, 3-уйда турувчи **Евдокия Ивановна Жукова**нинг Оҳангарон шаҳар, 1-Микрорайон, 33-уй, 22-квартирада турувчи Евгений Михайлович Жуковдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район халқ судида кўрилади.

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, № 26.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 26545. Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 27283. Партия турмуши — 33469, 31226. Пропаганда — 27221. Саноат, қурилиш ва транспорт — 34780. Совет қурилиши — 33258. Қишлоқ хўжалик — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036, 31226. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005, 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64543 № В. 94. Р. 01860.